

PRIMORSKI DNEVNIK

OSTREDNJA KNJIZNICA P.P.126 66001 KOPER Cena 400 lir Leto XXXVIII. Št. 94 (11.222) TRST, petek, 7. maja 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

NEKAJ VEČ UPANJA ZA UGODNO REŠITEV SPORA OKROG FALKLANDSKIH OTOKOV

Argentina in Velika Britanija naposled sprejeli predlog o posredovanju generalnega sekretarja OZN De Cuellarja

Thatcherjeva je novo pobudo sicer sprejela s precejšnjim pridržkom - Propad ameriško-perujskega poskusa sprave - Izginotje dveh britanskih lovcev »harrier«

NEW YORK — Britanski veleposlanik pri Združenih narodih Anthony Parsons je generalnemu tajniku OZN, Peruancu Perezu De Cuellarju včeraj izročil ugodni odgovor britanske vlade na njegove predloge za mirovno rešitev falklandske krize. De Cuellarjevemu povzbuje se je predvčeršnjim ponudbi odzvala tudi argentinska vlada, ki je izrazila zanimanje za posredovanje OZN v sporu med državama.

Gre prav gotovo za pomemben korak na poti k iskanju kompromisa, ki bi zadovoljil obe državi. Obe strani sta v spopadih v prejšnjih dneh zadobili težke udarce, ki jih ob izbruhu krize nedvomno nista pričakovali. Če je v Buenos Airesu čutili precejšnje zadovoljstvo za De Cuellarjeve predloge, pa so v Londonu prizadevanju OZN ocenili le kot sprejemljiv okvir, v katerem najti konkretno predloge za rešitev krize. Ministrska predsednica Thatcher je v spodnjem domu britanskega parlamenta poudarila, da ne more biti premirja brez umika argentinskih čet s Falk-

landskega otočja in da bi tudi med pogajanjimi britanska mornarica nadaljevala s svojo dejavnostjo. Dobroobveščeni viri trdijo, da vsebuje De Cuellarjev predlog šest temeljnih točk: takojšnje prekinitev sovražnosti, umik Argentinev s Falklandov, umik britanske flote, začetek pogajanj, prekinitev gospodarskih sankcij zoper Argentino, uvedba začasnih ukrepov od strani OZN. S tem misli generalni sekretar Združenih narodov predvsem to, da bi na otočje poslal funkcionarja OZN, ki bi prevzel vlogo administratorja ali guvernerja, pomagala pa bi mu predstavnika obeh strah držav. Med drugim naj bi na otočje izkrcali vojaško enoto OZN, ki bi nadomestila policijo.

Predlogi OZN izrecno ne omenjajo temeljnega vprašanja suverenosti, na katero se je doslej predvsem sklicevala Argentina, čeprav londonska vlada s trditvijo, da mora kompromis upoštevati želje prebivalcev Falklandskega otočja (ki so britanskega porekla) ravno takvo vztraja pri britanski suverenosti nad otoki, dasiravno na drugič, mnogo bolj prikrit način. Tudi ni videti, kako naj bi med pogajanjimi rešili to vprašanje, ne da bi izvalili nasprotovanja ene ali druge države, ki bi z miroljubno predajo suverenosti »sovražniku« v bistvu priznala nesmiselnost bitke, ki je že zahtevala skoraj 400 življenj.

Medtem pa je Velika Britanija spono uradno napovedala propad ameriško-perujskih predlogov za rešitev spora. Britanski zunanji minister Pym je odgovornost za neuspeh zadnje Haigove pobude pripisal trdnosti in nepopustljivosti argentinskih oblasti. Pym je izrazil globoko razočaranje, da Argentina ni sprejela predlogov, ki so med drugim predvidevali vzpostavitev takojšnjega premirja na območju Falklandov, ki naj bi stopilo v veljavo že danes ob 18. uri po našem času. V Stokholmu pa sicer že od vsega začetka niso skripli negotovanja nad novimi Haigovimi prizadevanji, češ, da so konkurenčni z De Cuellarjevimi. Sicer pa je bil šef ameriške diplomacije skorajda pristiljen, da z novo pobudo izbrise neugodni vtis, ki ga je v vsem latinskoameriškem svetu povzročila Reaganova odločitev, da v sporu uradno podpre Veliko Britanijo. V Londonu so ameriško-perujski predlogi še naleteli na ugodna tla, v Buenos Airesu pa odločno ne. Zunanji minister Costa Mendez je včeraj celo izjavil, da so argentinski odnosi z ZDA »slabi, ker je Washington sklenil za večništvo s sovražnikom«.

Kakorkoli že, je tudi včeraj na območju okrog Falklandskih otokov vladalo negotovno premirje. Po napadu na torpedovko »Sheffield« je britanski admiral Woodward umaknil svoje ladje izven domačih argentinških letal, zaradi tega pa tudi izven 200-miljske pomorske blokade in daleč od spornega otočja. Nadzorstvo nad območjem zagotavljajo le še podmornice in pa izvidniška letala. Pozno sinoči se je razširila vest, da Britanci pogrešajo dve letali »harrier«. Lovca sta nenadoma izginila iz radarskih zaslonov med rutinskim patroliranjem. Ko se je iztekel čas največje možne avtonomije poleta, je britansko poveljstvo pilota razglasilo za »izginula in najverjetneje mrtva«. Glede na to, da ni poročil o novih spopadih s sovražnikom, ni izključeno, da sta letala med poletom trčila druga v drugo in padli v razburkanem morju. Tudi britansko obrambno ministrstvo je priznalo izgubo obeh letal, ni pa znalo povedati nobene podrobnosti v zvezi z nesrečo. V sporočilu je samo rečeno, da sta letala vzhletela ob »ničli vidljivosti in slabem vremenu«.

sti nad otoki, dasiravno na drugič, mnogo bolj prikrit način. Tudi ni videti, kako naj bi med pogajanjimi rešili to vprašanje, ne da bi izvalili nasprotovanja ene ali druge države, ki bi z miroljubno predajo suverenosti »sovražniku« v bistvu priznala nesmiselnost bitke, ki je že zahtevala skoraj 400 življenj.

Medtem pa je Velika Britanija spono uradno napovedala propad ameriško-perujskih predlogov za rešitev spora. Britanski zunanji minister Pym je odgovornost za neuspeh zadnje Haigove pobude pripisal trdnosti in nepopustljivosti argentinskih oblasti. Pym je izrazil globoko razočaranje, da Argentina ni sprejela predlogov, ki so med drugim predvidevali vzpostavitev takojšnjega premirja na območju Falklandov, ki naj bi stopilo v veljavo že danes ob 18. uri po našem času. V Stokholmu pa sicer že od vsega začetka niso skripli negotovanja nad novimi Haigovimi prizadevanji, češ, da so konkurenčni z De Cuellarjevimi. Sicer pa je bil šef ameriške diplomacije skorajda pristiljen, da z novo pobudo izbrise neugodni vtis, ki ga je v vsem latinskoameriškem svetu povzročila Reaganova odločitev, da v sporu uradno podpre Veliko Britanijo. V Londonu so ameriško-perujski predlogi še naleteli na ugodna tla, v Buenos Airesu pa odločno ne. Zunanji minister Costa Mendez je včeraj celo izjavil, da so argentinski odnosi z ZDA »slabi, ker je Washington sklenil za večništvo s sovražnikom«.

Kakorkoli že, je tudi včeraj na območju okrog Falklandskih otokov vladalo negotovno premirje. Po napadu na torpedovko »Sheffield« je britanski admiral Woodward umaknil svoje ladje izven domačih argentinških letal, zaradi tega pa tudi izven 200-miljske pomorske blokade in daleč od spornega otočja. Nadzorstvo nad območjem zagotavljajo le še podmornice in pa izvidniška letala. Pozno sinoči se je razširila vest, da Britanci pogrešajo dve letali »harrier«. Lovca sta nenadoma izginila iz radarskih zaslonov med rutinskim patroliranjem. Ko se je iztekel čas največje možne avtonomije poleta, je britansko poveljstvo pilota razglasilo za »izginula in najverjetneje mrtva«. Glede na to, da ni poročil o novih spopadih s sovražnikom, ni izključeno, da sta letala med poletom trčila druga v drugo in padli v razburkanem morju. Tudi britansko obrambno ministrstvo je priznalo izgubo obeh letal, ni pa znalo povedati nobene podrobnosti v zvezi z nesrečo. V sporočilu je samo rečeno, da sta letala vzhletela ob »ničli vidljivosti in slabem vremenu«.

Generalni sekretar OZN Perez de Cuellar (levo) in argentinski veleposlanik Eduardo Roca po seansi varnostnega sveta Združenih narodov

IZIDI VOLITEV POTRDLI PREDVIDEVANJA

Izdatna večina leve in sredinske skupine v vsedrzhavnem svetu KD

Forlanijevi skupini le malenkost več glasov od skupine Piccolija, Andreottija in Fanfanija

RIM — Demokristjanski kongres je včeraj opravil še svojo zadnjo dolžnost in izvolil člane vsedrzhavne skupine. Izidi tega glasovanja so pravzaprav bili edino presenečenje 15. kongresa, saj sta obe listi, ki sta podpirali De Mito, se pravi sredinska, na kateri so bili Piccoli, Andreotti, Fanfani in njihovi pristaši ter levičarska z Zaccagninijem in De Mito na čelu, prejšli v odstotkih več glasov, kot jih je prejela De Mita na volitvah za tajnika. To pomeni, da De Mita očitno ne uživa naklonjenosti prav vseh pristašev svojih velikih zaveznikov, saj se je zanj izreklo 55 odst. delegatov.

Največ glasov je prejela Forlanijeva lista, v kateri so ostali nekdanji dorotejci, ki so ostali zvesti Bisaglij, pristaši Donat Cattina, o stanki Fanfanijeve struje, ki niso sledili svojemu zgodovinskemu voditelju na poti »izdajstva«, kot ne manjše skupine kot so »progrista« pristaši Prandinija, Rumorja, Emilia Colomba. Ta lista je prejela 35,03 odstotka glasov in bo razpo-

lagala v vsedrzhavnem svetu s 56 člani.

Malenkost manj glasov, 34,74 odst. je prejela skupina, ki so jo na kongresu takoj poimenovali PAF, po začetnicah treh velikih, ki jo vodijo se pravi Piccoli, ki bi moral biti izvoljen za predsednika vsedrzhavne skupine (to funkcijo je imel doslej Forlani), Andreotti in Fanfani. Predvidevanja, saj je Andreotti prispeval približno 16 odst. slo glasov, Piccoli s svojimi dorotejskimi pristaši približno 12 - 13 odst. Fanfani pa je z ostanki svoje struje »nuove cronache« prispeval 5 - 6 odst. Tudi ta lista ima 56 članov v vsedrzhavnem svetu.

Tretja lista, ki se še vedno sklicuje na Zaccagninija in se po njem imenuje »area Zac« je prejela najmanj glasov, 30,23 odst. in bo imela 48 svetovalcev.

De Mita bo torej v vsedrzhavnem svetu razpolagal z izdatnejšo večino, kot je bila tista, ki ga je izvolila za tajnika. Če bosta obe struji do novega tajnika lojalni bo De Mita lahko vodil svojo politiko mnogo bolj učinkovito, kot je to storil Piccoli, ki se je moral vsak dan soočati z nasprotji v stranki. Katera pa bo ta politika, je De Mita povedal tako v svojem posegu na kongresu, kot v prvem intervjuju, ki ga je dal po izvolitvi. Novi tajnik je, tako je sam dejal, proti predčasni razpustitvi zbornice in proti predčasnim volitvam. Po njegovem mnenju je sedanja petstrankarska koalicija edina možna oblika sodelovanja, saj za sedaj ni misliti, da bi odprli vrata vlade tudi komunistični partiji, ki ji De Mita priznava, da je doživela zadnje čase velikega razvoja, da se je ločila od moskovskih pozicij, vendar to še ne daje zadostnih jamstev o njeni demokracičnosti, pravi De Mita. O socialistih ima De Mita doloceno mnenje. Ima jih za edino sodobno stranko italijanske levice, za stranko, ki zna izkoristiti vsako novost v italijanski družbi, vlačileh, ki je popolnoma ohromila luko. Rečnici na ljubo ne kaže nobenje tudi v javnem sektorju, saj bodo železniški stavkali 9. in 10. t.m. iz protesta proti vladnim zamudam pri usklajitvi nove pogodbe.

PALERMO — Luigi Colajanni, star 40 let, je bil izvoljen za novega sicilskega deželnega tajnika KPI.

De Mita in Fanfani praznujeta zmago na kongresu KD (Telefoto AP)

ZACETEK 8. KONGRESA ZKM S POROCILOM PREDSEDNIKA CEMERSKEGA

Makedonski komunisti podpirajo uveljavljanje tržnih zakonitosti

Posebna pozornost uveljavljanju pravic makedonske manjšine v Grčiji in Bolgariji

SKOPJE — Včeraj se je v Skopju začel 8. kongres ZKM Makedonije. V referatu o nalogah Zveze komunistov Makedonije pri nadaljnjem razvoju socialističnih samopravnih odnosov je predsednik ZKM ZK Angel Čemerski obudil spomin na tovariša Tita in Edvarda Kardelja ter poudaril njun velikanski prispevek revolucionarnemu gibanju.

Zatem je govoril o dejavnosti ZKM med dvema kongresoma. Na kongresu iz leta 1976, ki je bil po njegovih besedah niso samo posledica objektivnih protislojnih temveč tudi subjektivnih slabosti.

Ko je govoril o protislojih, ki izhajajo iz razlik v stopnji razvitosti republik in pokrajin, je dejal, da je sedanjí obseg administrativnih ali državnih urejanj can nesprejemljivi.

Omejiti ga kaže le na cene tistih izdelkov in storitev, ki jih sprico njihovega pomena objektivno ne moremo oblikovati na podlagi svobodnega delovanja ponudbe in povpraševanja na tržisku, in na tiste, ki imajo bistven pomen za življenjski standard.

Najbolj zapletena vprašanja in poudarjene razlike glede njihovega urejanja so na področju ekonomskih odnosov s tujino, posebno v zvezi z deviznim režimom. Mi se zavzemamo, je poudaril, za dosledno uresničevanje zakonskih funkcij dinarja na domačem tržisku in za krepitev njegovega položaja v mednarodnih ekonomskih odnosih, za oživitve deviznega tržiska in učinkovito izvajanje njegovih zakonskih funkcij.

Glede protirevolucionarnih dogodkov na Kosovu in pojavov albanskega nacionalizma in iredentizma v Makedoniji je dejal, da so jasno pokazali da so posledica zveze najreakcionarnjših in najbolj konzervativnih sil albanske narodnosti, da so ostanki preteklih politik, ki so prizadevali težke rane sožitju naših narodov in narodnosti. ZKM se mora v prihodnjem obdobju usposobiti za temeljitše odkrivanje

korenin in vzrokov za opisane negativne pojave in za še odločnejši idejnopolitični boj.

V nadaljevanju je opozoril na nevarne težnje, da ZK deluje kot dejavnik izven in iznad samopravljanja, nato pa se je zavzel za dosledno izvajanje načela demokracije centralizma v ZK.

Na koncu je govoril o odnosih na Balkanu in se zavzel za dobrosozedsko sodelovanje, za spoštovanje zvezdanske in sedanje stvarnosti, vračanje odvzetih narodnostnih pravic makedonski manjšini v Bolgariji ter stvarno in ne le formalno uveljavljanje narodnostnih pravic makedonske manjšine v Grčiji. Zgodovinska preteklost in obstoj makedonskega naroda ne morata biti predmet kakšnih ali akademskih razprav tujih zgodovinarjev ali kakršnekoli druge oblike »znanstvenih« delavcev s svojim narodnosobolnim bojem v preteklih stoletjih, zmagovito narodnosobolno borbo in socialistično revolucijo ter s svojo državnostjo v SFRJ je makedonski narod glede tega povedal zadnjo besedo, je poudaril Angel Čemerski, (dd)

BEOGRAD — Na povabilo predsedstva SFRJ je včeraj dopotoval na uradni obisk v Jugoslavijo indijski predsednik Reddy. Na surčindski letališču mu je zatezel dobrodošlico predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher.

Skupina preživelih mornarjev argentinske križarke »General Belgrano« ob povratku v domovino (zgoraj), britansko čezoceansko ladjo »Queen Elizabeth II.« (spodaj) natovarjajo z vojaško opremo (AP)

NEUSPEL TUDI POSREDOVANJE MINISTRA ZA DELO DI GIESIA

Confindustria noče obnoviti pogodb in vztraja na spopadu s sindikatatom

Javna podjetja pa pristajajo na začetek pogajanj po strokah - Ostre reakcije sindikatov, ki se pripravljajo na trd in dolgotrajen boj

RIM — Gospodarji nameravajo vztrajati na svojih negotovnih pozicijah odprtega spopada s sindikati in pri tem prezirajo tudi vsakršno posredovalni predlog vlade, ne glede na posledice za italijansko gospodarstvo in za zaostrelost družbenih odnosov v državi. Če je bilo sploh treba, se je to nedvoumno izkazalo po včerajšnjem srečanju Confindustria z ministrom za delo Di Giesijem, ki je zmanjkal pozival zastopnike zasebnih delodajalcev, naj pristanejo na začetek pogajanj s sindikalnimi strokami o obnovitvi delovnih pogodb.

Predsednik Merloni je potrdil neupustljivo stališče Confindustrie, ki ne bo sprejela nobenih pogajanj, če se prej sindikati ne uklonijo njezi zahtevi po omejevanju stroškov za delovno silo, upoštevajoč tudi naraščanje dražinske doklade in celo bremena za odpravnino, pod poznanimi 16 odstotki. To naj bi pomenilo, po njegovih besedah, da bi se morali sindikati spriznati z zgolj formalno obnovitvijo delovnih pogodb, saj bi ne smeli zahtevati

nobenih poviškov. V nasprotnem primeru bi Confindustria ne le onemogočila obnovitev pogodb, ampak je spet zagrozila s preklicem sporazuma o dražinski dokladi, ki ga je podpisala leta 1975.

Po neuspelem sestanku je Di Giesi sicer izrazil upanje, da »bo prevladal čut odgovornosti in zavest, da ni mogoče iti v spopad v tovarnah«, a ga je odnos zasebnih industrijev tako zaskrbel, da je šel takoj poročat predsedniku vlade Spadoliniju. Lažje delo je imel na popolnanskem sestanku z zastopniki javnih podjetij, ki so sicer potrdili zaskrbljenost nad novimi bremenji, a so izrazili pripravljenost začeti pogajanja po proizvajalnih sektorjih, ki zahtevajo sindikati. Predstavniki podjetij z državno udeležbo so pri tem naglasili, da si ni mogoče zamisliti nujnega sodelovanja s sindikati za odpravitvego gospodarstva, če se ne sprejmejo pogajanja o obnovitvi delovnih pogodb.

Sindikati so seveda takoj reagirali na potrjen namen Confindustrie, da zaostri odnose. Tajništvo CGIL je označilo take izbire kot namerno zaostrovanje odnosov v znamenju revanše proti delavskim pravicam in poudarilo, da jim bodo delovni ljudje primerno odgovorili, obenem pa je pozvalo vlado, demokracijske sile in javna podjetja, naj se zoperstavijo nevarni liniji Confin-

dustrie. Zvezni tajnik UIL Mattina je dejal, da se je treba pripraviti na dolg in trd spopad in obtožil industrijce, da jim ni mar niti usoda gospodarstva. Podobna stališča je izrazil tudi zvezni tajnik CISL Del Piano, ki je napovedal splošno mobilizacijo delavstva in ostreje stališčne akcije.

Zadržanje delodajalcev pa je že skrajno vzemirilo delavstvo, saj si sledijo stavke posameznih kategorij, ki že predložijo čakajo na nove delovne pogodbe. Tako bo skoraj milijon tekstilcev izvedlo maja nadaljnjih 8 ur razčlenjenih stavk, od prihodnje tedna bodo stavkali za 10 ur in pol uslužbenci bank, v teku je 72-urna stavka na genovskih ladjah, ki je popolnoma ohromila luko. Rečnici na ljubo ne kaže nobenje tudi v javnem sektorju, saj bodo železniški stavkali 9. in 10. t.m. iz protesta proti vladnim zamudam pri usklajitvi nove pogodbe.

PALERMO — Luigi Colajanni, star 40 let, je bil izvoljen za novega sicilskega deželnega tajnika KPI.

Krstna premiera filma »Deseti brat« v Gorici

GORICA — Da enotni kulturni prostor ni zgolj fraza, priča sinočni enkratni dogodek v goriskem Kulturnem domu. Prič je bila izven meja matične domovine absolutna premiera slovenskega celovečernega igranega filma, in to v mestu in v domu, ki vse bolj prevzema tisto vlogo posrednika med slovensko in italijansko kulturo, ki mu je bila poverjena ob otvoritvi, novembra lani.

Odlotičev, da se absolutna premiera Duletičevega »Desetega brata« izvede v Gorici je ponoven dokaz, če je dokaz sploh treba, pozornosti, ki jo slovenska kulturna sredina izkazuje poudarim pripadnikov slovenske narodnosti, ki živijo izven meja matične domovine. Na sinočni prireditvi, lahko

bi ji kar rekli slovesnosti, je v imenu organizatorjev Zveze slovenskih kulturnih društev, spregovoril prof. Milko Renar, se zahvalil producentu, Viba filmu in ustvarjalcem, ter poudaril zgodovinski pomen dogodka, ki pomeni absolutno novost ne samo za slovenski del Gorice, ampak tudi za njen italijanski del. Saj menda v našem mestu še nismo doživeli prve absolutne premiere katerega filma. Poudaril je nato vlogo mostu, ki jo Kulturni dom vse bolj uspešno prevzema tudi na filmskem področju in ki se je pričela z decembrskim pregledom slovenskega filma.

Vsebinjo filma — izdelan je po ponaredelem Jurčičevem romanu — in avtorja ter re-

žiserja Vojka Duletiča, je občinstvu predstavila Savina Remčeva. Po prvi predstavi so občinstvo predstavili še ekipi filmskih delavcev. Ob tem je treba povedati, da sta sinoči bili dve predstavi, o mali dorovni pa je bilo še srečanje z režiserjem Duletičem. Polno zasledena dvorana Kulturnega doma in tople aplavz sta dovolj zgodovinsko darila o občutkih o tem, kako se občinstvo spremlja in sprejelo sinočni kulturni dogodek. Osem tega novega izdelka slovenske kinematografije prepuščamo kritikom, za nas je dovolj, da zabeležimo pomemben dogodek, ki nam je obenem v ponos, da smo si prvo absolutno predstavo lahko ogledali prav v Gorici.

Glede protirevolucionarnih dogodkov na Kosovu in pojavov albanskega nacionalizma in iredentizma v Makedoniji je dejal, da so jasno pokazali da so posledica zveze najreakcionarnjših in najbolj konzervativnih sil albanske narodnosti, da so ostanki preteklih politik, ki so prizadevali težke rane sožitju naših narodov in narodnosti. ZKM se mora v prihodnjem obdobju usposobiti za temeljitše odkrivanje

DANES OB 8. URI ZAČETEK VLAGANJA KANDIDATNIH LIST

PANNELLOVA OCENA LISTE ZA TRST: DESNIČARSKA IN PROTISLOVENSKA

O obliki svojega nastopa na volitvah bodo radikalci odločali dr. Danes in jutri v krožku Salvemini zasedanje PSI o urbanistiki, jutri pa tiskovna konferenca KPI o stanovanjski problematiki

Danes, ob 8. uri, se začne 6. dnevi rok, v katerem morajo stranke vložiti kandidatne liste za junjske upravne volitve: na sodišču za pokrajinske, v tajništvu tržaške občine pa za občinske in rajonske. Danes bosta volilna urada odprta do 13. (na sodišču), oziroma do 14. (na občini) ure; isti urnik bo veljal tudi za naslednje dni, z izjemo srede 12., ko se bo rok za vlaganje zaključil in bodo oba volilna urada zaprli ob 12. uri. Sicer pa še ni znano, katere stranke se bodo volitev sploh udeležile; nekatere manjše se zbirajo podpisne, zaradi česar je njihova prisotnost v tem trenutku še negotovna.

Vsekakor pa so radikalci večeraj zagotovili svojo politično prisotnost na volitvah. Tako je zagotovil vsedrzišnji tajnik stranke Marco Pannella na večerajšnji tiskovni konferenci, za katero je vladna precejšnje zanimanje, saj stranka razpolaga s približno 6 odst. glasov, s katerimi bi se marsikdo rad okoristil. Možna prisotnost radikalcev pa še najbolj zaskrbljuje Listo za Trst, zaradi česar ni čudno, da sta tiskovni konferenci prisostvovala tudi Gambassi in F. Vidali, ki zastopata pravo desničarsko in nacionalistično jedro te mestne grupacije in ki na straneh strankinega glasila tedensko zlivata strup na demokratske sile, na Slovence in na vse kar je povezano z razvojem odnosov z Jugoslavijo. Očitno jima ni prav, da tudi nekdanji so-govorniki in zavezniški opozarjalci na njihove številne kontradikcije in razkrivajo alibije, za katerimi so se melonariji skrivali, da bi prikrivali svojo pravo »dušo«: skrajni nacionalizem, nasprotovanje vsaki obliki sodelovanja z Jugoslavijo in sovražen odnos do zahtev slovenske narodnostne skupnosti.

Kako pa se bo ta politična prisotnost radikalcev konkretizirala na junjskih volitvah še ni znano. Pannella je namreč napovedal, da se bo drevi, v Chiancianu, sestel vse-državni svet stranke in se na osnovi njegovega poročila odločil za o-bliko volilnega nastopa: ostajajo za-to odprte vse možnosti, ki gredo od samostojnega nastopa, preko sode-lovanja z drugimi naturalističnimi in družbenimi silami pa do tudi skrajno ostre kampanje za vzdrže-nje. Kakšno obliko nastopa bodo ra-dikalci izbrali bomo zato izvedeli šele jutri: vsekakor pa njihov pred-volilni aparat čaka le na sklepe strankinega zveznega sveta.

Pannella je sicer večeraj potrdil, da se stranka na osnovi zadnjih kongresnih sklepov ne udeležuje ob-činskih volitev, razen v izrednih primerih in Trst je eden od teh. Pannella je nato govoril o dejav-nosti stranke od zadnjih občinskih volitev dalje in pozitivno ocenil, kar so od takrat naprej storili nje-trije občinski svetovalci. Dejal je, kako je stranka zagovarjala sprejete obveze, ki gredo od zaščite Krasa pa do perspektiv razvoja mesta in razvoja raznih oblik so-de-lovanja z Jugoslavijo; dele niso bile instrumentalne, je dejal in pri-stavil, da radikalci niso nikakor nasprotovali osumskim sporazumom v celoti, ampak le tistemu delu, ki je predvideval izgradnjo industrijs-ke cone na Krasu. Govoril je na-to o komunistih in Listi za Trst: glede prvih je dejal, da po njegovem mnenju nimajo pogojev, da bi la-hko predstavljali pravo alternativo pri upravljanju mesta.

Pannellova ocena liste pa je bila povsem jasna; dejal je, da ima LpT v svoji involuciji jasno politič-no, v kateri sta se predstavitelji do-lo-žne interese. Njeni nekdanji pred-ni in levičarski predstavitelji so se-daj pri svojem delovanju po-tišeni in o-žane, če že ne prisiljeni k molku. Zavrata se vsako sode-lo-vanje z Jugoslavijo, zaščita Krasa pa je bila le krinka, za katero se je »krivale njena prava duša«.

Na izpraznjenem predstaviteljs-kem televizijskem programu Alpe Adria je Pannella govoril tudi o zakon-skem osnutku o zaščiti manjšin v deželi FULBenco - Gruberjeve, ki ga je postank pred dnevi pod smeš-nimi pretevezami umaknila. S tem v zvezi je dejal, da je Trst priča politični čistitvi, ki so zasejali nove vstaje, ki pa niso tako spo-sobni, da bi lahko upravljali te sade-ve. Znesel se je zato proti temu vsiljenemu nacionalizmu, ki nika-kor ni del tržaške kulture in ki si ga mesto zaradi svoje preteklosti ne zasluži. Glede zakonskega osnut-ka kot takega pa je dejal, da se mu mogoče ne zdi dovolj drzen, da bi lahko branil pravice vseh.

Tiskovna konferenca se je nato razvila v mestoma tudi živahno di-skusijo, v kateri sta se predstavitel-ji LpT skušala braniti pred očitki, ki so leteli na njun račun. Glede zakonskega osnutka Benco - Gru-berjeve je Gambassini na primer de-jal, da poslanci nikakor ni bilo u-kazano, da ga mora umakniti; LpT se ni strinjala z nekaterimi deli njegove vsebine, je dejal, ker niso odgovarjali realnim krajevnim po-trebam; usajal se je na nekatere posamezne besede, Pannella pa mu je kar na kratko odvrnil, da je bila za spremembo le-teh mogoča pred-stavitelj amandmajev in celotna za-deva bi bila rešena. Vsekakor je šlo za neuspeli poskus predstavitel-jov LpT, da bi pred nekdanjimi zavezniški opravičili svoje ravnanje.

V naslednjih dneh si bodo sledile še druge tiskovne konference: na-povedali so jih že Slovenska skup-nost, socialisti in demokristjani, da bi predstavili svoje kandidate in programe. Vsekakor je že gotovo, da bo na demokristjanski kandida-ti listi za izvolitev v občinski svet

glavni kandidat evropski poslanec Marcello Modiano, pri socialistih pa Arduino Agnelli. SSK je, kot znano, za nosilca list potrdila bivša občins-kega oziroma pokrajinskega sve-tovalca in odbornika Lokarja in Hareja.

Za prihodnje dni pa stranke napo-vujejo vrsto manifestacij predvo-lilnega značaja. Socialisti bodo da-nes, v krožku Salvemini na Korzu Italija 12, ob 10.30, bodo komu-nisti jutri priredili tiskovno konfe-rencio o stanovanjski problematiki, na kateri bodo ocenili novi deželni zakon in pa pomen strankine peti-cije glede te problematike. V pone-deljek pa bo v Trstu Giovanni Ber-linguer, ki je v strankinem vsedr-zavnem vodstvu odgovoren za uni-vertetno in šolska vprašanja; o teh problemih bo govoril ob 17.30 v dvorani Ferrero stare univerze, še prej pa se bo sestal z ravnateljem psihiatrskih služb tržaške pokrajine dr. Rotelli in s njim ogle-mo nekatere centre za umsko zdrav-ljenje, ki so sedaj v središču po-zornosti v smislu vladnega zakon-riškega osnutka o psihiatrski reformi.

Podpredsednik sejmšča Gropaiz je uvodoma poudaril mednarodno vlogo Trsta v razvijajočem se po-stopku za vzpostavitev tesnega, stra-teškega, sodelovanja med Benetka-mi, Trstom, Koprom in Reko, ki gornjejadranski združbi pristanšč

V BLAGOVNI IZMENJAVI MED SREDNJO EVROPO IN DEŽELAMI V RAZVOJU

Benetke, Trst, Koper in Reka složno proti monopolu severnih pristanišč?

Italijanske in jugoslovanske luke naj bi tesno sodelovale v duhu osimskih dogovorov

Na sejmšči pri Montebelu se je večeraj odvil prvi del dvodnevnega mednarodnega posveta o »kontejne-riziranem prometu skozi severnoja-dranske luke v sklopu blagovne iz-menjave med srednjo Evropo in de-želami v razvoju«. Pobuda sodi v okvir 3. razstave Transadria (ki bo odšel vsako drugo leto, tako četrti 1. 1984 na Reki ali v Kopru in 1. 1986 spet pri nas), sprožila pa jo je velesejmska ustanova s sodelovanjem italijanskega odbora združenja ICHCA - International Cargo Handling Co-ordination As-sociation.

Podpredsednik sejmšča Gropaiz je uvodoma poudaril mednarodno vlogo Trsta v razvijajočem se po-stopku za vzpostavitev tesnega, stra-teškega, sodelovanja med Benetka-mi, Trstom, Koprom in Reko, ki gornjejadranski združbi pristanšč

edino lahko zagotovi ustrezne to-vorne pošiljke na relaciji srednja Evropa - jug in jugovzhod; te po-šiljke so danes po večini domena severnoevropskih, bolj organizira-nih, tehnološko izpopolnjenih in ta-rifno konkurenčnih luk.

Zatem so poročali: pomočnik pred-sednika republiškega odbora za pro-met SR Slovenije Zupančič, pred-stavnik italijanskega odbora ICHCA Pasini, predsednik republiškega od-

dirati luške tarife mehanizme. Skratka, jadranske luke naj bodo konkurenčne severnim.

Ker posamezne pristanišče ne bi moglo do živega severnemu mono-polu, je gornje probleme treba rešiti s skupnimi močmi, to pa v smi-slu člena 7 osimskih dogovorov, ki izrecno predvideva poslovno koope-racijo med italijanskimi in jugoslo-vanskimi lukami. To so izrecno po-udarili Zupančič, Bosanac in Za-netti, ki so tudi pripomnili, da bi dvostransko sodelovanje bilo treba raztegniti na skupno nastopanje na tretjih tržiščih, v prvi vrsti seveda na trgih tretjega sveta. V tem o-kviru je treba angažirati tudi delov-nu skupnost Alpe Adria. Takšno so-de-lovanje bi našlo tudi določeno posredno finančno kritje Evropske gospodarske skupnosti.

(dg)

Izjava solidarnosti z bojem prof. Pahorja

Profesorska zbora učiteljskega »Sloveske« in vzgojiteljske šole sta nam poslala v objavo slede-če tiskovno sporočilo:

»Profesorska zbora državne učiteljskega »Anton Martin Slo-mšek« in vzgojiteljske šole izražata svojemu kolegu profesorju Samu Pahorju vso svojo solidarnost in obsojajo ravnaje tržaškega sodišča, ki ni dovolilo, da bi se smel prof. Pahor zagovarjati v slovenski. Profesorska zbora ugotavlja, da je tako ravnanje nedopustno, posebno po razsod-bi ustavnega sodišča, ki pri-znava pripadnikom slovenske narodnosti pravico, da tudi s krajevnimi sodnimi oblastmi ob-čujejo v materinem jeziku. Prof. Pahorju gre vse naše priznanje in občudovanje za-ridi vztrajanja in doslednega bo-ja za uveljavitev slovenske in javnosti«.

bora za promet SR Hrvatske Bo-sanac, zastopnik libijske družbe »Sa-brata Shipping« Husani Bey, glasniki glavnega ravnateljstva za promet pri izvršni komisiji EGS Leydon, predstavnik genovske zavarovalni-ce »Italia Assicurazioni« Mezzano, ravnatelj budimpeštanskega zuna-jetrgovinskega podjetja »Mafracht« Pozsgai, predsednik beogradskega »Jugobroda« Končar, predstavnik praške Gospodarske zbornice Roucka in zastopnik podjetja »Interfrigo« (Basel) Strazewski, pa še pred-sednik tržaške pristaniške ustanove Zanetti.

Če izvzamemo ta ali oni strogo tehniški pomen, izpeljan kot strokovno dopolnilo poročilu, ki so široko zaobjela strateške vidike spre-jete nove kopne, kopnoplovne in pomorske prometne politike in duhu načela o tvornem sodelovanju ob zdravi konkurenci, lahko vsebino referatov kratko strnemo v nekaj skopih ugotovitvah. Energetska kriza in krivava potreba dežel v razvoju po industrijskih dobrinah in sodobni tehnologiji pomenita za četverico gornjejadranskih luk veliko prilož-nost, da široko posežejo po blagov-nih pošiljkah, ki se vse bolj mno-žijo, prelivajo v Afriko in Azijo iz srednjeevropskih dežel prek Ham-burga, Antwerpna in drugih sever-nih pristanišč. V ta namen je nujno tehnološko posodobiti luško opre-mo, smotneje urediti in okrepiti cestne in »elezijske« prometne za-naravnim zaledjem ter doobrazi koristiti plovne preoke in rečne zveze, izboljšati organizacijo dela v pristaniščih in, kjer je treba, re-vi-

vala z nastopom deželnega odbor-nika za načrtovanje in proračun Colonia o sodelovanju med našo deželno in nekaterimi državami Ju-govzhodne Evrope, nakar bodo spre-govorili strokovnjaki iz Jugoslavije (prof. L. Adamović), Bolgarije, Madžarske, Grčije, Turčije in Ro-munije. Sledila bo razprava, ki se bo nato nadaljevala še jutri, ko bosta prevzela besedo tudi pred-sednika obeh delov italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice ing. Delevič oz. ing. Zuccoli.

USPEŠNA AKCIJA TAMKAJŠNJIH KARABINERJEV

V Miljah odkrili tolpo mladoletnih vlomilcev

Skupina je izvedla več ropov na čolnih, ki so bili zasidrani v miljskem pristanišču

Po dolgi preiskavi so večeraj ka-iskovalcem znatno olajšalo delo in jim pomagalo, da so identificirali še ostale člane vlomilske tolpe. Karabinjerji so tako zaplenili vse ukradeno blago in skoraj dva mlikskajona lir, ki so jih mladi tatovi iz-maknili iz čolnov. Sodniku za mla-doletnike so skupno prijavili šest mladenčev, ki se bodo morali za-govarjati zaradi zadrževanja v kri-minalne namene, kraje v obtožnih okoliščinah in posesti razstreliva, saj so v čolnih ukradli tudi več signalnih raket. Dva prijavljena prestopnika sta doma iz mesta, o-stali pa stanujejo v Miljah, le en član tolpe pa je imel kdaj prej opravka s policijo.

NA POBUDO KD TABOR

Jutri nastopi na Opčinah operni pevec Damjanov

Koncert peveca, ki je bil gost openskega kulturne-ga društva, bo v veliki dvorani Prosvetnega doma

Lani, maja meseca, je v open-skem Prosvetnem domu gostoval bolgarski operni pevec Veselin Da-mjanov. Čeprav je od takrat poteklo že leto dni, je še v vseh taktirnih poslušalcih ostal v živem spominu prelepi pevski večer. Ni vsakda-nja stvar, da se v kakšnem našem društvu predstavi operni pevec. Vendar se bo to doživetje še en-krat ponovilo in sicer v soboto, 8. t.m., in prav tako na Opčinah.

Društvo KD Tabor se je tudi le-tos dogovorilo s prizanim umetni-kom, da se za en večer ustavi v našem mestu, ko se odpravlja na turnejo po Italiji. Toda letos bo program še bogatejši, saj predvide-va celo vrsto arji in romanc iz zna-nih oper. Program bo nadalje obo-gaten z nastopom sopranistke Dr-žavne opere iz Plavdiva, Marije Onoglove, ki se nam bo prvič pred-stavila. Izvajanje dveh bolgarskih

umetnikov bo spremljal pri klavir-jih naš rojak prof. Aleksander Vo-dopivec.

Preteklo leto je bil koncert v mali dvorani, letos pa je opensko društvo poskrbelo za prenos kla-virja v veliko dvorano, tako da bo tudi prostorsko odgovarjalo pome-ni in važnosti večera.

Tudi letos, kot lansko leto, je o-pensko društvo sodelovalo za pri-pravo koncerta z Društvom trža-skih esperantistov, čigar veliki pri-jatelj je Veselin Damjanov.

Drevo na Gondonjevem trgu

Manifestacija KPI o odpravninah

Drevo ob 19.15 bo na Gondonje-vem trgu javno zborovanje KPI o vprašanju odpravnin. Govoril bo po-slane Giovanni Migliorini, ki je član komisije za delo pri poslan-ski zbornici.

JUTRI V BARKOVLJAH

Srečanje o osnutku KPI za globalno zaščito

Barkovljanska sekcija KPI »M. Matjašič« prireja jutri ob 18. uri v dvorani prosvetnega društva v Bar-kovljah (Ul. Cerreto 12) javno sre-čanje na temo »Zakonski osnutek KPI za zaščito slovenske manjšine, stvaren doprinos za mirno sožitje«. Srečanja se bo udeležila tudi sena-torka Jelka Gerbec.

● Deželni svet se bo ponovno se-stal v torek, 18. t.m.; zasedal bo do 21. maja, nakar bo deželna skup-ščina prekinila svojo dejavnost za-radi volilne kampanje v tržaški po-krajini.

V nadaljevanju procesa o nepra-vilnostih v istrski hranilnici Cassa di risparmio dell'Istria je večeraj sodni zbor zasljal priče, nakar so proces ponovno, z petič, prekinili. Nadaljevanje se bo 27. maja, ko bo prejel besedo javni tožilec za svo-je zahteve proti dvajsetim obto-žencem.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 7. maja

STANKO

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.19 - Dolžina dneva 14.35 - Lu-na vzide ob 19.43 in zatone ob 5.50.

Jutri, SOBOTA, 8. maja

MIHA

Vreme večeraj: najvišja tempera-tura 18 stopinj, najnižja 13.4, ob 18. uri 18 stopinj, zračni tlak 1014.6 mb ustaljen, brezveverje, vlaga 70-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 12.2 sto-pinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Patrick Vignini, Samanta Scannapico, Francesca Delben.

UMRLI SO: 82-letna Rodolfa Pa-rola por. Cretega, 77-letna Olga Su-mar, 71-letna Elsa Spazzapan por. Battisti, 83-letna Giovanna Mahnich vd. Vecchiet, 49-letna Annamaria Lenghi por. Sghedoni, 92-letna Ma-ria Isabella Baroni vd. Camerini, 70-letni Ernesto Valenta, 84-letni Luciano Saba, 89-letni Bruno Zuban, 79-letni Gaetano Pelluzzo, 68-letni Giuseppe Canciani, 42-letni Lorenzo Puia, 56-letni Livio Terdina.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stok 9, Trg Valmaura 11, Zgo-nik, Boljuneec.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Gondoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Gondoni 8, Ul. Belpoggio 4, Zgonik, Boljuneec.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpriznacija od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure tel. 68.441.

MARIA ELER vd. GLAVIC

Pogreb bo jutri, 8. t.m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Zalostno vest sporoča nečakinja Dinora z družino

Trst, 7. maja 1982

Zapustil nas je naš dragi

GIUSEPPE CANCEANI

Pogreb bo jutri, 8. maja, ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Posebna zahvala dr. Luigiju Cattinu in osebju Medicinske univerzitetne klinike.

Za njim žaluje Matilda in drugo sorodstvo

Trst, 7. maja 1982

(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3)

Odkrito soočanje o skupnih vprašanih gospodarske menjave na goriškem območju

Stik zastopnikov gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvaške z onimi trgovinske zbornice v Gorici - Gostje so si ogledali tudi Kulturni dom

Obisk na goriškem mednarodnem sejmu Espomegu so zastopniki Gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvaške izkoristili, da so prišli na pogovore z zastopniki goriške trgovinske zbornice. Bili so tudi na županstvu, kjer so oboji zastopniki ponovili izraze dobrega sodelstva in voljo nadaljevati s stiki. Predsednik goriške trgovinske zbornice Delio Lupieri je izkoristil priložnost, da je predsedniku Gospodarske zbornice Slovenije Andreju Verbiču, ki bo kmalu zapustil to funkcijo, poklonil zlato kolajno in znak priznanja za dolgoletno sodelovanje.

Kot je razumljivo so bili v delegaciji Slovenije številni zastopniki novogoriškega območja in Gospodarske zbornice iz Nove Gorice, ker so trgovski stiki na območju zelo pomembni. Uvodna poročila so imeli predsednik goriške zbornice Delio Lupieri, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič in podpredsednik iste zbornice Miloš Šamec. Poudarjeno je bilo dejstvo, da se kljub težavam na mednarodnih trgih več trgovinske menjave na našem območju. Blagovna menjava po goriškem in tržaškem spoznamu je v lanskem letu znašala vrednost 189.000.000.000.000, kar pomeni 97-odstotno povečanje v primerjavi s isto v letu 1980. Samo na Goriškem je ta menjava lani dosegla 57 milijard, kar je celo 178 odstotkov več kot v letu prej. Ta menjava je dokaz, da je moč doseči večje uspehe v regionalnem okviru.

Na sestanku je goriška stran naznala nekaj vprašanj, ki zanimata obe strani in o katerih je govora že precej časa. To so vprašanja avtocest, za katere se zahteva ustanovitve mešane agencije, ki naj bo pod nadzorstvom obeh zbornic. Treba je ovrednotiti trgovsko izmenjavo in razširiti blagovne liste C in D s carinskimi olajšavami na goriško območje. Nujno se je treba lotiti industrijske kooperacije. Goričani ponujajo Sloveniji tudi sejemsko strukturo Espomega in predlagajo da bi prišlo do izmenjave sejmov med Ljubljano (Alpe Adria) in Gorico (Espomeg). Poleg tega pa se Gorica ogreva za ustanovitve mešane trgovinske zbornice med Gorico in Novo Gorico, za kar sta bila v dosedanjih pogovorih že izdelana osnutka pravilnikov.

Na večeršnjem sestanku so se domenili, da bodo postopek pospešili in da, pride čimprej do ustanovitve takega organizma.

S temi vprašanji se je jugoslovanska stran strinjala. Precej govora je bilo o težavah, ki tarejo obe državi v sedanjih fazah trgovinske izmenjave. Prišlo je na dan tudi vprašanje slovenskih trgovcev in podjetij v Gorici, ki naj bi uživali, po mnenju nekaterih tujakih političnih in gospodarskih krogov, nekatere preference v trgovanju z Jugoslavijo.

Delegat gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvaške so obiskali tudi slovenski Kulturni dom in se zadržali v prijetnem pogovoru z zastopniki.

niki Teritorialnega odbora SKGZ za Goriško. O pomenu Kulturnega doma za Slovence na Goriškem so goste seznanili dr. Mirko Primožič, prof. Aldo Rupel in Edmund Košuta. Popoldne pa so si ogledali paviljone na Espomegu, kjer sta zbornici priredili tudi sprejem za gospodarske operativce. Prisotna sta bila ambasador SFRJ v Rimu Marko Kosin in generalni konzul SFRJ v Trstu Stefan Cigoj.

NA SLAVNOSTNI SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE

V Ajdovščini so svečano počastili jubilej prve slovenske vlade

Prisotna sta bila tudi dr. Marjan Breclj in Dušan Šinigoj - Počasen dr. Danilo Lokar

Petega maja leta 1945 je bila v Ajdovščini ustanovljena prva narodna vlada Slovenije. V spomin na ta dogodek, pomemben za zgodovino vse Slovenije in tudi Jugoslavije, je bila v središču gornje Vipavske doline slavnostna seja Občinske skupščine, njenega Izvršnega sveta ter vodstev družbenopolitičnih organizacij. Najprej so počastili spomin na velike osebnosti našega časa in zgodovine, Josipa Broza-Tita, Edvarda Kardelja in Borisa Kidriča, in na člane prve vlade, ki so umrli

v zadnjem letu. To so bili dr. Aleš Bebler, Miha Kambič, Tone Fajfar in Vlado Vavpetič. Posebna delegacija je v njihov spomin položila venec pred spomenik padlim v Ajdovščini, ki sta jih izrekla na slavnostni v Ajdovščini 5. maja leta 1945, da bo namreč prva naloga narodne vlade Slovenije z delom na gospodarskem področju utrditi zmago ter na slovenski zemlji poglabljati red, blaginjo in vrhunsko slovensko kulturo. Poudarili je pomembnost teh izročil in njihovo aktualnost tudi za sedanjost. Potem pa je obravnavala gospodarski in družbeni razvoj občine Ajdovščina oziroma gornje Vipavske doline. Pomembna značilnost — citiramo predsednika občine — je dejstvo, da je ajdovsko gospodarstvo tudi lani, kljub narasajočim težavam v splošnih ekonomskih tokovih, doseglo boljše rezultate kot gospodarstva drugod na Primorskem oziroma kot celotno gospodarstvo v Sloveniji. Tovarne in druga podjetja so iz svojih dohodkov celotno zbrale več milijard starih dinarjev za nove naložbe v gradnjo novih industrijskih zmogljivosti, da bi v najgostejši delu mladini, ki prihaja iz sol.

Priznanji 5. maja sta letos prešli tovarna pohištva Lipa in enota Kmetijskega kombinata Vipava, v Vipavi. Delavci Lipe so odličje prešli za uspehe, ki jih dosegajo pri izvozu pohištva na tržišča s konverzijskimi devizami. Lanko leto je tovarna Lipa dosegla skoraj 76 odstotkov celotnega izvoza v občini.

Organizacija Predelava Kmetijskega kombinata pa je petomajsko priznanje dobila za dosežke na področju predelave pridelkov in pri pospejevanju kmetijske proizvodnje. K temu uspehom so večkrat dodali še enega. V Vipavi so namreč izročili v obratovanje novo velično in moderno mlarno. Nadomestila bo tisto v Podnabrežju, ki je predelovala do lanskega 50 tisoč litrov mleka na dan. Stroški za njeno zgraditev in opremljenost so znašali približno 20 milijard starih dinarjev. Naj poudarimo, da je nova mlarna prvi velik objekt, ki je bil zgrajen po programu za razvoj kmetijstva v Vipavski dolini.

Slavnostne seje Občinske skupščine, njenega Izvršnega sveta in vodstev družbenopolitičnih organizacij, so se udeležili tudi podpredsednik prve slovenske vlade in goriški rojak dr. Marjan Breclj, podpredsednik Izvršnega sveta (vlade) Dušan Šinigoj ter člana vlade Ivo Marinko in Martin Košir, nadalje predstavnik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in Republike konferencie Socialistične zveze Slovenije, ter poveljnik ljubljanske armadnega območja generalpolkovnik Branko Jerkič.

Na slavnostni v Ajdovščini so večeraj počastili tudi slovenskega pisatelja in domaćina iz Vipavske doline Danila Lokarja, ob njegovi 90. letnici.

GORIŠKI KONCERT KVARTETA QUANTZ

V torek, 27. aprila, je bil v goriški palači Lantieri koncert kvarteta flaut iz Trsta, imenovanega po znanem glasbeniku baročne dobe J. J. Quantzu. Ansambel sestavljajo Miloš Pahor, Erika Slama, Fabio Devetak in Aleksej Kalc. Koncert je priredilo SKPD Mirko Filej v Gorici.

Sam okvir torkovega večera je bil nenavaden ter gotovo izviran. Nastop je bil v koncertnem prostoru Lantierjeve palače na trgu sv. Antona v starem delu našega mesta. Sive monumentalne stene in grajski kamniti dvorišče s stebričastimi balkoni in mogočnimi plemiškimi grbi, z bršljanom poraseli starodavni zidovi, niki obokani hodniki s primerno in zadržano na nekdanje ležerbo spominjajočo razsvetljavo, sama majhna in obokana kamnita koncertna dvorana, prepolna kopice stropnih in stenjskih risb, ob koncu — namesto kulisa — steklena vrata proti raskošni gojenemu parku — vse to je nedvomno pripomoglo k atmosferi koncerta, na katerem je bil prvi del posvečen prav območju, ko se je takrat komorna glasba širila v podobnih aristokratskih prostorih.

Tržaški kvartet flaut je nastal pred kratkim in se posveča predvsem izvajanju baročne in moderne literature. To je pokazal tudi goriški koncertni program. Georg Ph. Telemann, J. B. de Bismortier, J. J. Quantz, Karl Ditters v D.

lersdorf — vsi ti so namreč eminentni predstavniki baročne glasbene ustvarjalnosti. Nato pa še moderni oz. sodobni skladatelji: G. Amann, G. Pettrassi, J. Feld in Hans U. Staeps. Težko bi se tu razpisali o posameznih izvedbah, vendar moramo vseeno podati vsaj nekaj osnovnih karakteristik koncertne izvedbe kvarteta Quantz.

V prvem delu je prišla lepo do izraza umerjena in dozirana igra, ki jo običajno zahtevajo baročni, pa tudi klasični mojstri. Marsikaj smo lahko v teh avtorjih zabeležili pripravo izražanja in rafinirano lahkost, ki je lastna sami flauti, lenu za antichemu pastirsko instrumentu. Posebej naj tu opozorimo recimo na Dittersdorfovo Nokturno, kjer je bila tudi skupna igra v prvem delu koncerta gotovo najboljša. Bogastvo baročne muzikalne govorice se v tem delu že nekoliko pretaka s klasičističnimi priravnimi in vsa igra je prav gotovo zelo prijetno izvenela.

Drugi del programa je bil izrazito moderen, pravzaprav sodoben. Od nadzve efektnega Amannovega cikliranja so izvajalci prešli na Pettrassijev Dialogo angelico, čudovito skladbo za duo flaut, kjer se v krasnem zvočnem razponu pihali prepletati v zdič lirico mehki, zdaj ekspresivno markantnejši govorici. Po Feldovi Partiti a tre z greteško pa tudi elegično vsebino (ali ne spominja včas na igrivo ironijo Stravinskoga?) je bila še na sporedu Staepsova skladba Sieben Flötenstücke. V teh malih stiliziranih plesih gremo pravzaprav mimo različnih govoric, od neobaročne aristokratske elegancije do impresionistične mehkohe in slikanja (npr. Synr). Gotovo je ta del programa pokazal tudi najboljši del tega večera v poudarjalnem smislu.

Koncert kvarteta Quantz je na vsak način pomenil lepo epizodo v našem koncertnem življenju in je tako ob skorajšnjem zaključku glasbenih prireditev dodal prijeten in umetniško bogat prispevek v naše kulturno udejstvovanje. (ab)

Izleti

Slovensko planinsko društvo Gorica vabi člane in prijatelje na tradicionalno srečanje na Trstelu v nedeljo, 9. t.m., ob 12. uri.

Razstave

V občinski razstavnici galeriji v Fojljanu je od 16. maja odprta razstava fotomontaže Paola Giordana. Za razstavo je poskrbelo Večnamensko javno kulturno središče.

Prireditve

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 16. uri podeljevanje bralnih značk otrokom, ki obiskujejo slovenske osnovne šole na Goriškem. Organizacijo je prevzela letos osnovna šola na Livadi.

Kulturno društvo »Danica« z Vrha vabi na veseloigro »Porocil se bom s svojo ženo«, ki jo bo izvajala dramska skupina KUD »Boštjan Jeršek« iz Sovodnja pri Škofji Loki. Prireditve bo jutri, 8. maja, ob 20.30 v Domu Andreja Budala v Štandrežu.

VICTOR LANOUX ODPIRAC groteska
Režija: Mario Uršič
Danes, 7. maja, ob 20.30 na sedežu KD »Naš prapor« v PEVMI

VČERAJ DOPOLDNE

Avtomobilist hudo ranjen v nesreči pri Romansu

Z očetovim avtomobilom je 21-letni Maurizio Bridarolli zavozil s ceste in ostal vklejen med razbitinami

S pridržano prognozo so večeraj, 6. maja, sprejeli na oddelku za intenzivno nego bolnišnice v Vidmu 21-letnega Maurizia Bridarollija iz Gradišča, UL Bidischni 3. Fant se je hudo ranil v prometni nesreči, blizu Romansa, ko je iz zankrat nepojasnjenih razlogov z avtom alfa romeo gt 1600 zavozil s ceste. Vozilo se je nekajkrat obrnilo, vznok pa je ostal uklejen in hudo ranjen med pločevino. Prepeljali so ga najprej v goriško bolnišnico, od tam pa, zaradi hudih poškodb, v Videm.

Avtomobil si je Maurizio menda izposodil od očeta, 46-letnega Maria Bridarollija.

Razna obvestila

V tedenski oddaji »Na goriškem val«, ki jo bo danes ob 12. uri oddajal Radio Trst A, bo govor o pripravah za poimenovanje osnovne šole v Jamljah po pesniku Igu Grudnu, ter o športnih dogodkih na Goriškem. Oddajo bodo ponovili v nedeljo ob 14.05.

Dobrodelsko župništvo obvešča da sprejemajo vsak dan od 10.30 do 12. ure davčne prijave za leto 1981. Na županstvu je moč brezplačno dvigniti obroke za sestavo prijav. Če bo potreba nanesla bodo zadnje dni podaljšali urnik za sprejemanje prijav. Zaradi tega so davkoplačevalci na prošnji, da izročijo prijavo predčasno, da ne bo ob koncu meseca nepotrebnega čakanja.

Za počitniško letovanje otrok v Savudriji in Zgornjih Gorah pri Bledu je še nekaj prostih mest. Vabimo vse zainteresirane starše otrok od 8. do 12. leta, da se zgledajo v dopoldanskih urah na sedež SKGZ v Gorici, UL Malta 2, ali po telefonu št. 84644 najkasneje do 15. maja.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trziču dežurna lekarna S. Nicolò, Ulica 1. maja, tel. 73-328.

Koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes, v petek, 7. maja, ob 20.15, (jugoslovanski čas), koncert znamenite češkega pianista Josefa Palenického. Izvajal bo skladbe Rousella, Ravela, Francka, Debussyja.

Kino

Gorica
VERDI 21.00 Gledališka predstava. CORSO 18.00—22.00 »Ciao nemico«. J. Dorelli in G. Gemma. VITTORIA 17.00—22.00 »Le piccole porno collegiali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 17.30—22.00 »La guerra del fuoco«. PRINCIPLE 18.00—22.00 »La pazzia storia del mondo«.

Novi Gorica in okolica
SOCA 18.00—20.00 »Pravica za vse«. Ameriški film. SVOBODA 18.00—20.00 »Vse... o seksu«. Ameriški film. 22.00 »Vampirje ljubice«. Angleski film. DESKLE 19.00 »Sezona miru v Parizu«. Jugoslovanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna v Štandrežu, tel. 85-136.

POGREBI
Danes v Gorici ob 11. uri Elsa Spazzapan. Krsto s posmrtnimi ostanki pripeljejo iz Trsta na glavno pokopališče v Gorici. Ob 11. uri Pacifica Ferrari od. Pettarin iz bolnišnice usmrtilih bratov na glavno pokopališče. Ob 16. uri Danilo Devetak iz splošne bolnišnice v Sovodnju.

Razna obvestila

SKD Igo Gruden Nabrežina vabi na gostovanje amaterskega odra Prosek Kontovel z igr. SLANA VO DA Lojzeta Cijaka. Predstava bo jutri, 8. t.m., ob 20.30 v društveni dvorani v Nabrežini.

KASTA vabi vse člane, da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo danes, 7. maja, v Gregorčičevi dvorani (UL sv. Franciška 20), ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju z običajnim dnevnim redom. Sledi zakuska.

Mladinska skupina »Rdeča zvezda« in »Kraški dom« — mladinski odbor SKGZ vabita na javno razpravo z Dušanom Udovičem, tajnikom SKGZ na temo »Naš boj za globalno zadržito«, ki bo v ponedeljek, 10. maja, ob 20.30 v prostorih doma Albina Bubniča v Repnu.

Danes bo v Slovenskem klubu zanimivo predavanje in sicer splošen pregled slovenske zamejske literature. Predavanje vodi prof. Martin Jevnikar. Začetek ob 19. uri. Posebno vabljeni maturantje.

V Cankarjevem domu v Ljubljani bo v četrtek, 13. maja ob 19. uri (po krajevnem času) koncert zborov, ki so dosegli najboljše uspehe na tekmovalju »Naša pesem 82« v Mariboru. ZSKD organizira ob tej priložnosti avtobus. Prijave na sedež ZSKD v uradnih urah. Odhod avtobusa z Opčin ob 17.30.

Prispevki

V spomin na drago Karlo Tencdarje Albin Maganja z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Kriza ter 20.000 lir za VZPI-ANPI sekcija Kriz.

OBČINA TRST
XIII. ODELEK
URBANISTIKA IN PROMET
Upravni odsek
Prot. XIII-82-112/3

OBVESTILO

Zakon št. 167 z dne 18. aprila 1962
Novi načrt tržne občine za cene in ljudske gradnje — področje »Ulica Flavija« — varianta št. 3.

Načrt je deponiran v občinskem glavnem tajništvu z možnostjo, da si ga zainteresirane osebe ogledajo.

IZREDNI KOMISAR,

upoštevajoč lastni sklep št. 1738 z dne 20.4.82, s katerim je bila sprejeta 3. varianta področja »Ulica Flavija«, vključnega v področni načrt za ceno-ljudske gradnje; v smislu in na podlagi 6. člena zakona št. 167 z dne 18.4.1962, ki vsebuje določila za pospešitev pridobivanja gradbenih površin za ceno-ljudske gradnje:

o b v e š č a m:

- od 7.5.82 do 17.5.82 bo načrt zgoraj omenjene variante deponiran v glavnem tajništvu (oglasna deska);
- v omenjenem roku bo vsakdo imel možnost, da si ga ogleda in to ob delavnikih od 7. do 19. ure ter ob prazničnih dneh od 7. do 13. ure;
- v roku dvajsetih dni od dneva objave tega obvestila v spisku zakonikih obvestil tržaške pokrajine (in sicer do 27.5.1982) lahko zainteresirane osebe predložijo svoje ugovore pisмено (v štirih izvodih) na ustreznem kolokovanem papirju.

Trst, dne 28. aprila 1982

IZREDNI KOMISAR

dr. Beniamino Rava

Mali oglasi

telefon (040) 794672

V BLIZINI Kulturnega doma v Sovodnju smo našli zlato otroško zapeljivost. Podrobnejše informacije na tel. 0481/882179.

PRODAJ tovarnjak ford - transit diesel ali zamenjam za avto diesel iste vrednosti. Telefonirani na št. 040/820197 od 8. do 12. ure in od 15. do 17.30.

PRODAJ hišo novejšo gradbe v okolici mesta. Telefon 040/228390.

PRODAJ zadržljivo zemljišče veljelo 1200 kv. m v okolici Doline. Telefon 040/228390.

ISČEMO specializiranega zidarja in delavca (težaka) za zidarsko pomoč. Telefon 040/351545.

PRODAJ večjo količino kraskega kamna za zid. Telefon 040/227143.

PREDEN PRODATE

VASE STARO ZLATO

ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum

ki nudi konkurenčno kotiranje in brezplačne ocenitve.

TRST, UL. MAZZINI 43/D

TEL. 69890

ŠD POLET išče primerno osebo za upravo bara v športnem krožku Poleta na Opčinah. Interesenti naj sporočijo svoj naslov in telefonsko številko na glavni oddelci Pirmorskega dnevnika, tel. 794672 int. 28.

PRODAJ pritično stanovanje pri univerzi: tri sobe, manjša soba, kuhinja in kopalnica. Telefon 040/228390.

POD zelo ugodnimi pogoji prodam tri stanovanja (eno je primerno tudi za urade) v centru Gorice, blizu sodnje. Stanovanja bodo vseljiva v prihodnjem letu. Za podrobnejša pojasnila pokličite po telefonu (0481) 882178.

PRODAJ avto znamke simca letnik 1975 v dobrem stanju, cena ugodna. Tel. na št. 040/571274 po možnosti ob uri kosila.

DRŽAVNI POKLICNI ZAVOD ZA INDUSTRIJO IN OBRT

vabi na svečanost ob poimenovanju šole po slovenskem znanstveniku

JOŽEFU STEFANU

Ob odkritju znanstvenikovega doprsnega kipa se bo odvijal naslednji kulturni spored: pozdrav gostom, nastop zbora osnovne šole »Oton Župančič« pod vodstvom učiteljice Marije Udovič, govor ravnatelja in dijaka šole, odkritje spomenika ob slavnostnem govoru direktorja ljubljanskega inštituta Jožef Stefan dr. B. Frleca, nastop okteta »Jožef Stefan« z recitacijami, nastop folklorne skupine slovenskega učiteljskega »A. M. Slomšek« ob spremljavi ansambla Andromeda, nagajevanje zmagovalcev odbojarskega turnirja slovenskih višjih šol.

in
XXVI. OBČINSKA RAZSTAVA
DOMAČIH VIN

8., 9., 10. in 11. maja v Dolini

JUTRI, 8. maja
— ob 17. uri otvoritev razstave vin
— od 20. ure vso noč postavljanje MAJA

V NEDELJO, 9. maja
— ob 15. uri pričetek kulturnega sporeda: koncert godbene šole BREG iz Doline in nastop gojencev godbene šole BREG, nastop folklorne skupine KUD KAROL PAHOR iz Pirana in moškega pevskega zbora VASILIJ MIRK s Proseka - Kontovela
— ob 19. uri slavnostni prihod »partnerjev« in »partneric«; sledi ples z ansambлом OKTAVIJA BRAJKA

V PONEDELJEK, 10. maja
— od 20. ure dalje ples z ansambлом THE LORDS.

V TOREK, 11. maja
— ob 18. uri nastop godbe na pihala BREG iz Doline
— ob 19. uri slovesno podiranje MAJA

Galerija TORKLA: Stano Žerjal — osebna razstava

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

FEDERICO GARCIA LORCA

KRVAVA SVATBA

Režija: ZVONE SEDLBAUER

PREMIERA

Danes, 7. maja 1982 ob 20.30 ABONMA RED A — premierski

PONOVITVE

Jutri, 8. maja 1982 ob 20.30 ABONMA RED B — prva sobota po premieri

V nedeljo, 9. maja 1982 ob 16. uri ABONMA RED C — prva nedelja po premieri

V sredo, 12. maja 1982 ob 20.30 ABONMA RED D — mladinski v sredo

V četrtek, 13. maja 1982 ob 17. uri ABONMA RED I — mladinski

V četrtek, 13. maja 1982 ob 20.30 ABONMA RED E — mladinski v četrtek

Godba na pihala iz Ricmanj

in miljska skupina »Le Bartueles« organizirata danes, 7. maja, ob 20. uri v kulturnem domu v Ricmanjih

ZABAVNI VEČER

Program: koncert godbe na pihala iz Ricmanj in projekcija diapozitivov miljskega pušta.

Vabljeni!

KD VALENTIN VODNIK

Galerija Torkla

STANO ŽERJAL

osebna razstava

Na otvoritvi danes, 7. t.m., ob 20.30 sodeluje tamburaški ansambel iz Boljuna.

Vabljeni!

Koncerti

SKD Tabor sporoča, da bo jutri, 8. maja na sporedu koncert sopranistke Marije Angelove in Veselina Damjanova.

Danes, 7. t.m., ob 9. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah na sporedu koncert, ki ga bo izvajal Komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom dirigenta Giorgia Bre

OB NOČOJŠNJI PREMIERI SSG V KULTURNEM DOMU

O tragediji «Krvava svatba» in nje avtorju Garcii Lorci

Štefka Drolčeva se kot gostja vrača pred svoje nekdanje občinstvo - Z njo prihaja kot gost tudi Dare Valič - Španski avtor in njegovo gledališče v začetku štiridesetih let - Velik glasbeni delež Aleksandra Vodopivca

Z uprizoritvijo tragedije Federica Garcie Lorca «Krvava svatba», ki bo nočjo doživela premiera, Slovensko stalno gledališče slovenskega letašnja abonmajsko sezono, četudi čaka ansambel do konca maja, ko se tudi formalno konča sezona, se vrsta obveznosti: gostovanja doma in po Sloveniji, snemanja na ljubljanski televiziji itd.

Lorcaova tragedija se po točno deset letih ponovno vrača na slovenski oder (zadnje so jo uprizorili v mariborski Drami), na oder našega gledališča pa bo sploh prvič uprizorjena. Režiser te nove postavilve je Zvezde Sedlbauer.

Poleg dramaturga Igorja Lamprta, ki je z Mirkom Mahničem tudi soprevajalec Lorcove «Krvave svatbe», sodelujejo pri uprizoritvi še koreograf Janez Mejač, asistent režije Boris Kobal, ter seveda poleg domačega ansambla - nekateri gojenci naše gledališke šole, kar nedvomno potrjuje pravilno kadrovsko skrb gledališča, ki je letos poleg v Trstu odprlo svojo solo tudi v Gorici.

Se en dogodek botruje novo uprizoritvi našega gledališča, v dveh osrednjih vlogah Matere in Leonarda nastopata člana ljubljanske Drame Štefka Drolčeva in Dare Valič, oba priznana in uveljavljena.

Prizor iz tragedije

O Lorci in njegovi «Krvavi svatbi» tako razmišlja: «Dilema: odnosi režije - koreografije, psihologije - poezije, realizem - simbolizem, stiki teh elementov in teh sredstev, spoj poetskega poguma, spoj strasti in nežnosti, poganske brutalnosti z romantično energijo. Vse pod kopreno surealizma in vse s tržaskim teatrom, s katerim - se mi zdi - smo počasi sprejeli v gledališki jezik in o bližnjem in gledališki nazor. S spominom na Wedekind, na njegovo Pomladno prebujanje pa na Vražje fanto. To je profesionalno racionalni in gledališko čutni referenčni prostor, v katerem smo predstavo oblikovali».

Naj omenimo še ostale sooblikovalce uprizoritve: Klavdij Palčič je avtor scene, ki z dokaj skromnimi elementi daje igri izrazit političen prostor; v zdaj mrko zdaj od strasti preperelo podobo prostora je vrnila svoje kostume Marija Vidau; močan delež je v tej uprizoritvi odmerjen glasbi, tako scenski kot zapetim prehodom, saj se na priliko tretjina drugega dejstva skoraj v celoti odloči, kar nedvomno dviga to besedilo v zanimivo gledališko izpovedne razsežnosti, meje na poetičnost realizma in nadrealizma. Vse glasbeni del je delo Aleksandra Vodopivca, ki je tudi to pot skomponiral izjemno subtilno, večkrat na ljudski meos spominajoča glasbo.

na gledališko umetnika. Štefka Drolčeva je sicer stara znanka dela naše publike saj je bila v prvih povojnih sezonah redna članica tržaskega gledališča. Valič pa - kot sam pravi - je vesel in srečen, da obom lahko spet igra svojim Primorcem.

Za sklep še nekaj besed o «Krvavi svatbi», ki časovno sodi med poslednja gledališka dela velikega Španca. Lorca je po letu 1932 prišel intenzivno pisati za gledališče. S prijateljem Eduardom Urquandem je junija 1932 ustanovil potujoče študentsko gledališče «La Barraca». Program tega gledališča je bil sestavljen izključno iz del španskih klasikov. Ob njih je Lorca pogledal tudi svoj odnos do gledališča. Njegova zadnja dela - kmečke tragedije - so sinte za estetskih norm Lope de Vega in modernega pesniškega jezika. V teh tragedijah ponovno zažive z nezmanjšano močjo tiste osnovne strasti, ki jih je tako močno razdal veliki Lope pred tristo leti.

In če ponovimo misel nekega dramskega teoretika iz zlatega stoletja Španije, ki je zapisal: to, kar je bilo za grške tragike usoda, je za našo čast. To velja v polni meri tudi za Lorcove kmečke tragedije. Junakine te tragedije hočejo razgrajiti vezi preteklosti, vendar je patriarhalna dediščina časti premočna. V tem

boju propadeta Nevesta in Mati v Krvavi svatbi, Yerma v istoimenski tragediji in Adela in njene sestre v Domu Bernarda Albe.

Od vseh teh tragedij je prva, Svatba krvi, najpretnostnejša. Zgodba je zelo preprosta: nevesta na sam poročni dan zapusti ženina in odide s prejšnjim zaročencem, ki je brat morilca ženinovega očeta in starejšega brata. Ženin zasleduje svojo ženo in njeno ljubimca. V spopadu padeta oba moška, nevesta pa se vrne k osvobođenim tači, ki v svoji hiši obkrojuje sinovo smrt. Na koncu Mati izpove svojo vero v noč: «In držiš ga komaj v roki / vendar mrzlo, mrzlo sične / skoz začudeno meso / in se šele tam ustavi, / kjer vas zmedena trepete / mračna korenina krija».

Lorca pa je v dvajsetih letih izpovedal svoj credo do gledališča in ljudi takole: «Judstvo, ki svojega gledališča ne goji in mu ne pomaga, je če se ne mrtvo, vsaj na smrt bolno».

Na naših slavih slovenske narodne noše

V zadnjih časih z vedno večjim zadovoljstvom ugotavljamo, da se na raznih slovesnostih pojavljajo dekleta in ženske v lepih slovenskih narodnih nošah, kot je to bilo v nedeljo ob pomenovanju slovenske šole pri Domu po učiteljici - borki Mari Samst. Kot vidimo na gornji sliki, so prvo vrsto šolskega zbora, ki ga je za priložnost pripravila Frida Valentič, spremljala pa Suzana Žerjal, tvorile deklice v narodnih nošah. Sicer sta ves spored najavljali deklici v narodnih nošah, le v začetku je slavnost začela predstavnica staršev Vilma Rosso, med učnim osebjem, ki se je trudilo v pripravah slavja pa sta bili, poleg omenjenih v poročilu, še Pavla Paoletti in Nevja Žerjal, učiteljici III. b. razreda

RAZGOVOR Z GENERALNIM DIREKTORJEM ENNIO MACHINOM

VLOGA IN POMEN ZALOŽBE EDIT

Ne glejmo v preteklost - Slika sedanjega stanja - Kljub težavam se trudimo za prihodnost - Skrb za slovensko skupnost v Italiji

REKA - Pred nedavnimi je založba EDIT na Reki slavila pomemben dogodek: 30-letnico uspešne dejavnosti. Založba EDIT je tista resna časnikarsko - knjižna založba, ki tiska in izdaja italijanski tisk v Jugoslaviji oziroma tisk za italijansko skupnost, ki živi v Jugoslaviji. Založba EDIT izdaja dnevnik «La Voce del Popolo», potnastredno revijo za kulturo in aktualnosti «Panorama», mesečno publikacijo za šolarje, ki obiskujejo obvezno šolo z italijanskim učnim jezikom «Il Pionero», specializirano revijo za italijanske šole v Jugoslaviji «Scuola nostra» ter celo vrsto knjig in učbenikov za italijanske osnovne in srednje šole v Jugoslaviji, pa tudi romane, znanstvene publikacije, monografije in drugo čtivo.

Ob pomenitvi jubileja - 30-letnici založbe EDIT - smo se obrnili na njenega generalnega direktorja Ennio Machina za kratke pogovore. In Ennio Machin nam je takole razvil svoje misli: «Po navadi se ob jubilejih in podobnih pomembnih datumih govorijo o prehojeni poti, o uspehih in morda neuspehih v preteklosti, da se se obratim nad tmi, kar je bilo storjenega. Jaz pa bi ne hotel ubrati te uhojene poti, pač pa bi rad dal podoben trenutnega stanja in nato skušal tudi nakazati razvoj za bližnjo bodočnost. Ne glede na trenutno stanje, ki jih ima naša družba zaradi ekonomskih stisk, ne glede na zakone stabilizacije, na pomanjkanje papirja, na izredno naraščanje stroškov posebno na področju uskla, lahko zatrdim, da se družbeno - politični organizmi tako v Sloveniji kot na Hrvaškem vsak dan trudijo, da se glasno objavijo naše težave, ki se razvijajo, predvsem kakovostno. Poleg povečanih finančnih sredstev v zvezi z inflacijo, poleg finančnih po-

moči zaradi naglega naraščanja cen zaradi močne inflacije, se se poseben načrt nanaša na politiko kadrov, posebno pozornost se namreč posveča pripravi novih časnika. Trenutno je na jugoslovanskih in italijanskih univerzah vpisanih kakih deset naših visokošolcev, ki se pripravljajo na časnikarski poklic. Problem kadrov je eden temeljnih problemov in mu

posvečamo stalno pozornost. Dejstvo, da bomo v razmeroma kratkem času razpolagali s kakimi desetimi novimi mladimi časnikaarji z univerzitetno izobrazbo, je odlično jamstvo za bodočnost ne le za založbo EDIT, pač pa za vso italijansko nacionalno skupnost v Jugoslaviji. Številčno omejena, manjšinska skupnost more napredovati le, če ima primerno raz-

vito šolo in če je neprestano informirana v lastnem, materinem jeziku. V tem smislu založba EDIT vsi zagotovo izredno pomembno vlogo. Druga vsekakor pomembna vloga naše založbe je v tem, da zbližuje sosednji državi, Italijo in Jugoslavijo. In v tem, kar pravim, ni nikakršna retorika, pač pa so to ugotovitve dejanskega stanja, ki se lahko opazijo sleherni dan.

Publikacije, ki jih izdaja založba EDIT, posvečajo stalno pozornost tudi problemom in življenju slovenske nacionalne skupnosti v Italiji?

«Ta naša pozornost, pozornost do razmer, v katerih je slovenska skupnost v Italiji, je že stara. V zadnjih letih pa se je še okrepila zaradi cele mreže sodelavcev, ki jih imamo v bližnji krajini Furlaniji - Juljski krajini. Ob kvantificiranem deležu našega tržaskega dopisnika smo namreč, da so naši bralci delo dnevnika «La Voce del Popolo» stalno informirani glede glavnih dogodkov, glede dogajanj v Juljski krajini in s tem v zvezi registrirani in podpiramo tudi upravitelne zahteve nacionalne skupnosti v Italiji. To je naša točno določena naloga, naša dolžnost. V zadnjih časih pa poleg vsakdanjih informacij je naša revija «Panorama» preko svojih časnikarjev poglabila specifično tematsko slovenske skupnosti v Italiji. V zadnjih dveh letih je časnikar revije Aldo Bressan izpeljal vrsto intervjujev z najvišjimi predstavniki slovenske skupnosti v Italiji in s tem informiral italijansko nacionalno skupnost v Jugoslavijo o položaju Slovencev v Furlaniji - Juljski krajini s posebnim poudarkom do globalnega zaščitnega zakona, ki naj zagotovi nacionalne pravice Slovencev v I-

SOVRETOVO NAGRADO SO LETOS DODELILI BRANKU MADŽAREVIČU

Ob letošnji podelitvi Prešernove nagrade so se vnele nekatere polemike, češ ali bi zaslužni prevajalci tudi lahko prejeli Prešernovo nagrado za svoje prevajalsko delo, ali pa jim bolj pritiče kaka druga, zlasti Sovretova nagrada, ki je namenjena samo njim. V konkretnem primeru je bila «sporna» podelitev oziroma nepodelitev nagrade Prešernovega sklada Branku Madžareviču za prevod Rabelaisovega znamenitega romana Gargantua in Pantagruel. Madžarevič tedaj nagrade ni prejel, zato pa so mu podelili Sovretovo nagrado kot priznanje za najbolj uspešno oziroma najboljše dosežek na prevajalskem področju v lanskem letu. To najvišje priznanje prevajalcev podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev.

Posebna žirija tega društva letos menda res ni imela tako težkega dela saj je bilo že kakaj pol leta znano, da Madžarevič prevod tega obsežnega dela nima

prave konkurence in je tudi knjiga že ob izidu vzbudila velik odmev in javna priznanja kritikov in poznavalcev svetovne literature. Madžarevič je bil menda peti slovenski prevajalec, ki se je spopadel s tem delom, in ga je po petih letih trdega prevajalskega dela uspešno presadil v slovensčino. Slavnostna podelitev Sovretove mednarodne nagrade je bila v prostorih državnih slovenskih pisateljev. V obrazložitvi nagrade, ki jo je predlagala žirija, je med drugim poudarjeno, da je Branko Madžarevič s prevodom enega temeljnih romanov evropske in s tem svetovne književnosti opravil delo, ki mu je v sodobnem slovenskem prevajalstvu komaj moč najti primer; med slovenskimi proznimi prevodi zadnjih dvajsetih let se na enako zahtevno in kulturno pomembno raven uvrščata le še Ulises Jamesa Joyce in roman Marcela Prousta.

«In Branko Madžarevič je prevod opravil potem ko se je spopadel s številnimi na videz komaj razrešljivimi težavami - strokovno neoporečno, ob tem pa izredno učinkovito in duhovito. Več kot štiri sto let staro besedilo (nad tisoč strani) je bilo napisano v stari francosčini z njenim posebnim besednjakom in svojstveno skladno, hkrati pa je čez in čez polno najrazličnejših slogovnih posebnosti, mnogoterih jezikovnih plasti in pogostih besednih iger vsakršnega kova. Branko Madžarevič je Rabelaisov jezik izredno uspešno presadil v sodobno slovensčino, a jo z izbiro besedišč in s skladnim posredovanjem posebnosti in ustrezno prezentiral. Pri tem se mu je posrečilo doseči nadvse skladen in enovit učinek: starinske besede, narečne posebnosti, nove skovance in kar je še teh muhavosti, ki jih z resničnostno razpisnostjo uporablja francoski pisec, je poslovenil tako, da skorajda nikjer ne deluje tuje, nerazumljivo, ali preciozno, temveč se tako rekoč samoumno vključuje v besedilo. Še več: marsikatera taka beseda deluje v tej nenavadno živi govorici kot sveža, rehabilitirana, znova rojena.

Roman «Gargantua in Pantagruel» v domačem prevodu torej odkriva izredno gibkost in bogastvo slovenskega jezika, testirano ga na tako zahtevnem in čustveno odmaknjenem besedilu. Odkriva pa tudi veliko eruditstvo, jezikovno mojstrstvo, prešerno soustvarjalnost in poustvarjalno disciplino prevajalca Branka Madžareviča. S tem se prevod tega romana oblikuje v dosežek, ki je po našem mnenju popolnoma enakovreden najbolj kakovostnim slovenskim leposlovnim novostim.

Sovretova nagrada mlademu romanistu bo brzokone velika spodbuda za nadaljevanje prevajalskega dela. Iz francosčine smo v zadnjih letih dobili vrsto uspešnih prevodov, še veliko pa je del, ki bi samo pri posameznikih, dodajamo mi, (bp)

M. Z.

Ennio Machin

taliji, ne glede na področje, koder žive.

«Vendar se «Panorama» ni ustavila pri tem, pač pa je prav v zvezi z vprašanjem slovenske skupnosti v Italiji svojo anketo razširila tudi med vidnejše predstavnike javnega življenja v deželi Furlaniji - Juljski krajini. In v zvezi s tem je pred nedavno revija «Panorama» objavila Bressanov intervju s tržaskim škofom monsignorjem Lorenzom Bellonijem o stališču katoliške cerkve do slovenske skupnosti v Italiji. In skofovi odgovori so bili zares za nami. In v tem smislu «om» z zadetno dejavnostjo tudi nadalje valja.

«Vrhu tega naša založba zelo konkretno in plodno sodeluje tudi s tržasko ZTT, kar daje lepe rezultate v obojestransko korist».

In kaj se v okviru EDIT nakuže za prihodnost?

«Ena izmed naših nalog, za katero upam, da se bo v kratkem uresničila, je italijanska publika cija revija ali bolje lista «Komunisti» in sicer v okviru dnevnika «La Voce del Popolo». Gre za obvestnost, ki so jo vodilni ljudje naše založbe prevzeli pred časom in sicer neposredno, v razgovorih s predsednikom Zveze komunistov Hrvaške Milomir Planinc. Upam, da bo ta prevzeta obvestnost uresničena že letos.

E. O.

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV		JUGOSLOVANSKA TV	
Prvi kanal		Ljubljana	
12.30	Ročna dela za kulturne dobrine	9.05	11.05 in 16.30 TV v šoli
13.00	Hišna beležnica	11.00	18.25 Poročila
13.30	DNEVNIK 1	18.30	Mak ob progi, otroška serija
14.00	Ljubosumnost, 7. nadalj.		Mak ob progi je igrana serija, ki jo je pripravila slovenska TV v šestih polurnih oddajah, ki pridejo na vrsto v prihodnjih petih ob isti uri. Oddaja bo govorila o nekem otroštvu, ki mineva ob železnih tirih sredi lepe pokrajine in sicer v času ne posredno pred zadnjo vojno ter v začetku okupacije. Scenarij sta pripravila Velko Nedeljkovski in Dušan Nau-movski.
14.30	Pravljice		19.00 Domači ansambli: Ansambel Janeza Kalša s solisti
15.00	Kako živijo živali		19.30 Obzornik
15.30	Sportne kronike		20.05 Okoljsko - politični sistem
16.00	DNEVNIK 1 - Kronike: Sever ključev Jug - Jug ključev Sever		20.05 Psihorična rekreacija: Savna
16.30	Trije vnuki in majordom		20.15 Risanca
17.00	DNEVNIK 1 - Flash		20.24 TV in radio poročila
17.05	Neposredni prenos s tvojo anteno		20.28 Dnevnik in Vreme
17.10	Astroboy, risani film		21.00 Včeraj, za jutri: Trenutki svobode, dok.
18.00	Operna selvaggia		21.40 Modni utrinki
18.30	Programi pristopanja		21.45 Ne prežite
18.50	Tri za tri - vodi Barbara Boncompagni		22.00 W. Atteway: Skag, nadalj.
19.45	Almanah		22.50 Spremljamo: sodelujemo, športna oddaja
20.00	DNEVNIK		23.00 Poročila z 8. kongresa 7K Makedonije
20.40	Tam tam		23.15 Nočni kino: Konformist, italijanski film
21.30	Genij v ropanju, film		00.55 Poročila
Igrajo: Warren Beatty, Goldie Hawn, Robert Webber...		Koper	
23.30 DNEVNIK - Danes v parlamentu - ob koncu srečanje v boksu		13.30 Odprta meja	
Drugi kanal		Danes bodo v Odprti meji med družini še naslednje vesti: TRST - Vložitve kandidatskih list za nastop na junjskih volitvah in skupna konferenca radikalca Marica Pannella	
12.00	in 14.00 Popoldan na Trgu Siena - 50. mednarodne konjske dirke	TRST - Jugooslovanski dan na selmu Fomogoe	
12.30	Opoldanski spored	TRST - Intervju z izdajnikom Evropskega jezuvoda	
13.00	DNEVNIK 2 - Ob 13. uri	OFDAD - Prednomo v 200. številki Novega Matajura.	
13.30	Stil nekega mesta	18.00 Dnevnik - Vesti	
14.30	Rdeče senice, 4. del	18.05 Svetovno prvenstvo v boks	
15.25	Oglejmo si jih od blizu, šolska oddaja	19.05 TV sola	
V okviru šolskega programa se začne danes daljša serija oddaj, ki nosi italijanski naslov «Visti da vicino», kar bi po naše rekli «Bližnje spoznavanje». Gre za novo serijo srečanj z dvajsetimi znanimi italijanskimi likovnimi mojstri, vendar preko stališč, ki jih imajo do njih znani italijanski umetnostni kritiki. Danes se bo TV občinstvo v okviru te oddaje srečalo z znanim italijanskim priletnim mojstrom Primo Contem, ki je bil nekoč zelo veljaven mojster v okviru grove futurizma a je z upadanjem te struje sel nekako v pozabo. Sedaj pa ga ponovno uveljavljajo. O njem in njegovi umetnosti bo govoril umetnostni kritik Maurizio Calvesi.		19.05 Aktualna tema	
16.00 Program za mladino: Čebelica Maja, risanka		20.05 Risanca	
16.30 50. mednarodne konjske dirke		20.15 Stiščice	
17.25 Zanimivosti s Trga Siena		20.30 Dejanje ljubazni, film	
17.45 DNEVNIK 2 - Flash		21.00 Dejanje ljubazni, film	
17.50 DNEVNIK 2 - Sport - iz parlamenta		21.00 Dnevnik danes	
18.05 Program za mladino: Tarzan-gospod džungle		21.05 Dnevnik danes	
18.30 Dober večer z... Milvo		21.10 Hill street blues, serijski film	
19.45 DNEVNIK 2 - Poročila		22.00 Beogradu z ljubeznijo	
20.40 Portobello, petkov sejem		23.20 V petek ob 22. uri, kulturni mozaik	
21.55 Micromega		Zagreb	
22.45 Suspence: Prva poročna noč TV film		18.00 Po sledeh kontrarevolucije, dok.	
23.15 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti		18.45 Kolibri	
23.30 Šolska oddaja o znanosti		19.45 Koraki, mladinska oddaja	
Tretji kanal		21.00 Hill street blues, serijski film	
15.00 Perugia: Tenis		22.00 Beogradu z ljubeznijo	
17.25 Boccaccio & C.		23.20 V petek ob 22. uri, kulturni mozaik	
TRST A		RADIO 2	
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Tri slovenske sestre; 13.00 Let Družbe sv. Mo-nike; 14.05 Glasbene skice; 9.30 Stišno pohištvo. Pogovor o vzrokih, ki ustvarjajo človekovo okolje; 10.10 Konkerti; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Polnočevski razgledi: Literarni listi; 12.00 Na goriskem val, Beležka; 13.20 Četrtovala srečanja; 14.10 Otroški kotiček: «Kako - zakaj - odkod?»; 14.30 Roman v nadaljevanju: Tolstoj: «Ana Karenina» - 5. del; 15.00 Odršana kulisa, Film in filmaška glasba; 16.00 Življenje; 16.35 Ragtime in dixieland; 17.10 Mi in glasba; letošnja revija «Primorska pojes»; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Kako ti je ime?		6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Dnevi; 7.20 Minuta zate; 9.00 Zbogom o-rožju, 9. nadalj.; ob koncu poje Christian; 9.32 in 10.13 Radio 2 - 3131; 11.32 Tisoč papev; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.48 Hit Parade; 13.41 Sound - Track, glas-ba in kino; 15.00 in 15.42 Radio 2 - 3131; 16.32 Šestdeset minut; 17.32 Priznanja nekega Italijana; 18.45 Sončni koraki; 19.57 Posebna kulturna oddaja; 19.57 Mass - mu-sic; 22.00 in 22.50 Mesto ponoči; Firenze; 22.20 Parlamentarna pa-norama.	
KOPER		LJUBLJANA	
(Slovenski program)		7.00, 7.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila: 7.10 Prometne informacije; 7.50 Dobro jutro, otroci; 8.25 Iz naših spominov; 8.30 Z radiom na poti; 9.05 Radijska šola; 9.35 Otroške igre; 9.50 Naši umetniki mladim poslušalcem; 10.05 Glasbena matineja; 11.05 Rezervirano za...; 12.05 Ali poznate; 12.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 13.10 Iz glasbene tradicije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.00 Iz naših krajev; iz naših sporedov; 14.30 Pri-poročaje vam...; 14.50 Človek in zdravje; 15.25 Respihiji: suita za mali orkester; 15.35 Naši poslušalci čestitajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Napotki za turiste; 16.50 Radio danes, radio jutri; 17.00 Vrtiljak; 19.00 Pojemo in go-dimo; 19.30 S knjižnega trga; 20.35 Lahko noč, otroci; 20.45 Vsa zem-lja bo z nami zapela; 21.00 Ugani, pa vam zaigramo; 22.05 Odda-ja o morju; 23.15 Informativna od-da-ja; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Radi se jih poslušajo; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Petkov glasbeni mozaik; 1.05 Nočni program.	
(Italijanski program)		7.30, 8.30, 13.30, 16.30, 19.30 Dnevnik; 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.15 Kodaček; 8.55 Izletnik; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Knjižna polica; 9.32 Luciani-novi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Ansambel Galletti; 10.32 Po-pelka dneva, horoskop; 10.45 Mo-zaik, glasba in nasveti; 11.00 Vsi jih poslušamo; 11.32 Kim, svet mladim; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Lestvica popularnih popevk; 15.00 Sončna glasba; 15.33 Jugoslovanski moti-ivi; 16.00 O tem bomo govorili danes; 15.10 Il leggio; 16.45 La Ve-ra Romagnia; 17.00 Kultura in družba; 17.10 Glasba; 17.32 Crash; 17.55 Izletnik; 18.00 Blues feeling; 18.30 Petkov koncert.	
RADIO 1		6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.03 Almanah; 6.10, 7.40 in 8.45	

KAJ JE POVEDALA ANKETA, KI SO JO IZVEDLI V SLOVENIJI

Problem spolnosti je ena tistih zadev ki se jih celo mladi neradi lotevajo

Problem zajema vse faze življenja, vse družbene sloje, vse oblike dejavnosti

Prav gotovo bo tudi pri nas anketa o tem, kaj pomenijo kot seksualno revolucijo dela predvidljive rezultate, takšne namreč, ki bi pričali, da so mnenja o

KOLESTARSTVO

DIRKA ALPE ADRIA

V Pordenonu zmagoslavje Italijanov

Brunelli in Canesin sta prva prispela na cilj druge etape - Madžar Somogyi vodi na skupni lestvici

PORDENON — Italijanski kolesarji so včeraj odigrali vidno vlogo na mednarodni amaterski kolesarski dirki Alpe Adria, saj jim je druga etapa prinesla prvo in drugo mesto. Massimo Brunelli iz Milana je namreč zmagal, tik za njim pa se je uvrstil Daniele Canesin iz Caorla. Kot se bilo pričakovati so včeraj prišli na svoj račun zlasti sprinterji, zato tudi uspeh obeh Italijanov.

Drağan Pantelić izključen za leto dni

Jugoslovanski zvezni trener Miljan Miljanić je tudi gotovo ne preživlja mirnih trenutkov.

Po znani aferi Susić (Sarajevčan je podpisal dve pogodbi z Interjem in Torinom) je tokrat iz Francije prišla še za skrbljujoča vest, da je francoska nogometna zveza izključila vratarja Bordeauxa Dragana Pantelića za leto dni. Pred kratkim se je namreč v neki prvenstveni tekmi Pantelić priložil v ostrem spopadu s stranskim sodnikom. Le-ta je nato z zasto-vico mahnil jugoslovanskega vratarja po glavi.

Pantelić je izjavil, da je bil pri »svet starši« nezgoden, disciplinska komisija francoske nogometne zveze pa je bila drugodnega mnenja in izključila Pantelića za leto dni. Trenutno se še ne ve, če bo proti jugoslovanskemu reprezentantu ukrepala tudi UEFA.

nov ni presenetljiv, saj sta oba znana kot odlična hitrostopa vozača.

Včerajšnja etapa, ki je imela start v Portorožu, cilj pa v Pordenonu, je privedla tekmovalce preko državne meje v Italijo na Škofljah. Zaradi ravninske proge so si sunki v ospredju sledili drug drugemu. Med najbolj aktivnimi so bili Sovjet Cerardov, Čehoslovaci Novosad in drugi. Končno se je iz posameznih pobud rodil pobeg skupine 30 tekmovalcev, ki so nato prvi prispeli na cilj v Pordenonu.

LESTVICA VČERAŠNJE ETAPE

1. Brunelli (It.), ki je prevozil 166 km dolgo progo v 3.45.55" s p.h. 40.850 km na uro
2. Canesin (It.)
3. Zakadze (Sovjetska zveza)
4. Szucs (Mad.)
5. Ručki (SSSR)
6. Dal Molin (It.)
7. Cerardov (Sovjetska zveza)
8. Wolf (Liech.)
9. Somogyi (Madž.)
10. Civran (It.) itd.

Med Jugoslovani je bil Cuderman 16., Pavlič 17. in Polončič 19.

SKUPNA LESTVICA

1. Somogyi (Madž.) 6.30.27" v 1. 6.
2. Pianegonda (It.)
3. Na gosteni lestvici vodi Corbet-tese iz Milana, pred bratavslavskim Interjem (SSSR) in madžarsko eki-po Budimpešte.

Danes bodo tekmovalci prevozili 115 km dolgo tretjo etapo od Pordenona do Villorbe.

Dirka po Romandiji

LA TZOUZAS — Norvežan Wil-man si je zagotovil drugo etapo mednarodne kolesarske dirke po Romandiji. 105" za njim je pri-spel Italijan Contin, nato šved

Billy je letošnji italijanski košar-karski državni prvak.

Milančani so namreč tudi v dru-gi finalni tekmi premagali mo-stvo Scavolinijev iz Pesara in tako osvojili svoj 20. naslov najboljšega v Italiji.

Po srečanju je bilo veselje doma-čih navijačev (več kot 10.000) ne-popolno.

Se posebno vesel je bil emali tre-ner Dan Peterson, ki je po tekmi izjavil: »Moj Billy, ki je tokrat osvojil državni naslov, je najboljši moštvo, ki sem ga kdajkoli treni-ral. Ponosen sem nad temi igralci.«

Scavolinijev trener Peter Skansi je nemalo presenetil v Milanu, s tem da je poslal Kikanovića na igrišče le po 17. minuti igre. O tej svoji taktični potezi pa je Skansi dejal naslednje: »Prepričan sem bil, da Billy si ne bo priboril take prednosti v koših, ki bi je mi ne mogli nadoknaditi. Zato sem »ste-dil« Kikanovića in v drugem pol-času smo dejansko nasprotnike, ne-samo dohiteli, temveč smo tudi po-vedli. S svojimi igralci sem zado-voljen. Skozi vso prvenstvo so od-lično igrali, pa tudi v tem finalu smo izgubili le s točko razlike, kar pomeni, da bi lahko tudi zmagali. Prvenstvo je sedaj končano, priče-aja pa se že naslednje.«

(Na sliki posnetek s finalnega sre-čanja v Milanu med Billyjem in Scavolinijem).

Prim, za njim Norvežan Pedersen in v presledkih še drugi kolesarji. Podobno izgleda tudi skupna le-stvica, saj vodi Wilmann pred Con-tinijem.

DIRKA PO TRIDENTINSKEM

V zadnjem dnevu dvojni uspeh Giuseppa Saronnija

TRENTO — Šesto kolesarsko dir-ko po Tridentinskem je osvojil Giu-seppe Saronni. Včeraj je namreč prišel prvi na cilj tretje in zadnje etape, dolge 211 km, od Clesa do Trenta. S tem uspehom je osvojil že svojo letošnjo 16. zmago.

Tekmovanje je tudi včeraj pre-cej oviralo slabo vreme, zato je bila dirka dolgočasna. Dogodke na

progi je nekoliko razgibal le San-timaria, ki je ušel pri 130 km, ven-dar ga je po 80 km pobege glavina spet ujela, potem ko si je priboril na večjo prednost 1'30".

Do odločilnega dogodka je prišlo sedem km pred ciljem, ko je Mo-serju počil obroč kolesa.

LESTVICA ZADNJE ETAPE

1. Saronni s časom 5.46.44", 2. Moser, 3. Argentin, 2. Mantovani, 5. Baronchelli, 6. Paganessi, 7. Pa-nizza, 8. Cassani, 9. Savini, 10. Con-ti in nato še drugi v zmagovalčevem času.

KONČNA SKUPNA LESTVICA

1. Saronni 15.30.23" in p.h. 37.984 km na uro, 2. Moser, 3. Baronchel-li, 4. Argentin, 5. Paganessi, 6. Chioccioli, 7. Verza, vsi v Saronnje-vem času, 8. Panizza po 2 sekun-dah itd.

Tako je Adrijan Lavrenčič dosegel zmagoviti zadetek v tekmi Mladost - Azzurra

BLIŽA SE SP V ŠPANIJI

«PLAVI» TRENIRAJO, OSTALI IGRAJO

V Ohridu le nekateri reprezentanti - Zmagi Argentine in Brazilije

Bliža se svetovno nogometno prvenstvo v Španiji. Večina reprezen-tanc je že začela s temeljitimi pri-pravami za to veliko prireditev, več reprezentanc pa je že igralo in igra prijateljske tekme.

Jugoslovanski zvezni trener Mi-ljanić je svoje reprezentante zbral v Ohridu. Resnici na ljubo, teh pri-prav se udeležujejo le nekateri re-prezentanti, saj so nogometaši, ki igrajo v tujini, še zaposleni s svoji-mi klubmi, nekateri pa so poškodovani. Kljub temu pa pripravave po-tekajo v najboljšem redu. Jugoslo-vanska reprezentanca pa ima v O-hridu idealne pogoje za dobro de-lo. Zanimanje za »plave« je v tem kraju izredno, saj je na primer na treningih skoraj 10.000 gledalcev.

Zaskrblja pa dejstvo, da doslej ju-goslovanska reprezentanca ni igra-la niti ene prijateljske tekme za na-stop v Španiji. »Plavi« bodo sicer v nedeljo igrali proti Romuniji, to-da z zelo okrnjeno in pomoleno po-stavo. Miljanić je namreč pustil no-gometaše Dinama in Crvene zvez-de, da se udeležijo društvenih pri-prav za finalni srečanje za jugoslo-vanski nogometni pokal.

Argentina — Bolgarija 2:1

BUENOS AIRES — V prijateljskem nogometnem srečanju v Bue-nos Airesu je Argentina tesno pre-magala Bolgarijo z 2:1 (2:1). Bolgari so povedli že v prvi mi-nuti za Mladenovom. Zanimivo pa je, da sta bila nato uspešna za Argen-tino Diaz (25) in Passarella (45), ki bosta v prihodnji sezoni igrala v Italiji.

Argentinski nogometaši tudi v tem srečanju niso pokazali nič poseb-nega. Argentinci so torej še daleč od najboljših forme. Doslej so igra-li dvakrat neodločeno (s SSSR 0:0 in s SZ 1:1), tokrat pa so osvojili le tesno zmago.

Brazilija — Portugalska 3:1

SAO LUIZ (Brazilija) — Brazil-ska reprezentanca je pred 70.000 gledalci brez težav premagala Por-tugalsko s 3:1 (1:0).

Kljub zanesljivim zmagi pa Bra-zilci niso zapustili najboljšega vi-sa in se posebno sta razočarala ala Zico in Socrates. Za Brazilijo so bili uspešni: Junior (18), Eder (64) in Zico (78, enajstmetrovka), za go-ste pa Nene (80, enajstmetrovka).

SZ — NDR 1:0

MOSKVA — V prijateljski nogo-metni tekmi je Sovjetska zveza tes-no premagala Vzhodno Nemčijo z 1:0 (1:0). Zmagoviti zadetek za So-vjete je v 20. minuti dosegel Sen-ge.

Kamerun — Gana 0:0

YAONDE — Na nogometnem tur-nirju v tem kraju sta Kamerun, ki

niti, da je sodniška žirija precej oškodovala jugoslovanske bok-sarja.

KOŠARKA

Ž. Jerkov pri Scavoliniju

Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da je gotovo, da bo Jerkov v prihod-nji sezoni igral za italijanskega prvo-ligaša Scavolinija iz Pesara.

V tem klubu bo torej kar troje Jugoslovani: trener Skansi, Kica-nović in sedaj še Jerkov.

Delovanje ZSSDI

ZSSDI obvešča, da bo v ponedel-jek, 10. t.m., ob 19. uri na sedežu ZSSDI v Trstu seja tržaškega te-riorialnega odbora.

Dnevni red: poročila komisij, iz-popolnjevalni tečaj, občni zbor ZSSDI.

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNO PRVENSTVO V LIVORNU

Danes na vrsti drugokategornice

Nastopili bosta tudi predstavnici Krasa Damjana Sedmak in Nataša Škrk

Livorno bo do nedelje prizorišče državnega namiznoteniškega prven-stva prve in druge kategorije.

Danes bodo na vrsti drugokate-gornice in pravico do nastopa ima-ta tudi predstavnici Krasa Damja-na Sedmak in Nataša Škrk. Sedma-kova je visoko kotirana in je no-silica skupine številke 2, vendar pa ima sorazmerno precej težak spo-red, saj se bo morala pomeriti po vrsti z Luciojevo, Bottiglijerjevo, Fasoltovo in Masinovo.

V ženskih dvojicah bo Sedmakova

igrala z Masinovo in v tej konku-renci lahko pričakujemo boljšo u-vrstitev. V mešanih dvojicah pa bo Cangenosi partnerica Sedmakove.

(B. S.)

SABLJANJE

»KROJEJA MARZI« V TRSTU

Italija zmagovalka le z enim nastopom

TRST — Italija je včeraj v Trstu osvojila 15. »trofejo Marzi«, ki je letos potovala v skrajni obliki. Kot smo že poročali, so v zadnjem trenutku svoje sodelovanje odpovedali Poljaki, ker njihovo moštvo ni do-bilo izstopnega vizuma, močna so-vjetska ekipa pa zaradi težav z letalskimi in železniškimi vozni-mi redi ni prišla pravčasno v Trst.

Italija je zato nastopila le proti Madžarski, katero je premagala z 9:6 in je tako osvojila trofejo. Naj-boljši zasluge za zmago Italije je bil Arcidiacono, ki je sam osvojil štiri zmage.

Sovjetsko moštvo, ki bi moralo nastopiti v Trstu sploh ni pri-slo v naše mesto, ampak se je u-stavilo v Padovi, kjer bo v bliž-njem Abanuu sodelovalo na tam-kašnji »Trofeji Luxardo«.

AVTOMOBILIZEM

Rally po Korziki

AJACCIO — Jean Claude Andruet je bil s svojim ferrarijem 308 GTB

OBVESTILA

SZ Gaja

vabi svoje člane, sodelavce in pri-jatelje na 8. redni občni zbor, ki bo danes, 7. maja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem skli-canju v prostorih osnovne šole K. D. Kajuh v Gropadi. Dnevni red: 1. predsedniško poročilo; 2. tajiško poročilo; 3. blagajniško poročilo; 4. izvolitev novega od-bora; 5. razno.

V okviru občinske proslave 37. letnice bo jutri, 8. maja, v orga-nizaciji SK Kras masovni pohod mimo spomenikov NOB. Zbirališče ob 19. uri pred vaškim spomeni-kom v Samatorci. Viljudno vab-ljeni.

Športna šola Trst

obvešča, da bo zadnje srečanje šahovskega turnirja za osnovno-šolske otroke v soboto, 8. maja, ob 17. uri.

Za srednješolske dijake pa iste-ga dne ob 16. uri.

KOŠARKA

Kontovelci pred novo zmago?

Borovci tokrat pred težko nalogo - Zadnje kolo kadetskega prvenstva

Pred nami je zadnje kolo prvega dela prvenstva prve divizije. Med-tem ko imajo Kontovelci lepe mož-nosti, da premagajo košarkarje mo-štva La Talpa, bodo borovci tokrat pred zelo težko nalogo. V gosteh se bodo namreč pomerili s še nepre-magano ekipo Basket Team Totelo, v kateri nastopajo bivši igralci Ser-volane in Alabarde.

SPORED 7. KOLA

La Talpa - Kontovel (9.5. ob 12.00 v športni palači); Preventire - Saba; Basket Team Totelo - Bor (9.5. ob 15.00 v UL della Valle); Quadrifoglio - Autogamma.

KADETI

Z današnjim kolom bodo kadeti sklenili nastope v letošnjem prven-stvu. Prav v zadnjem kolu prven-stva imata naša predstavnika mož-nost, da se posloviata z zmago. So-kol se bo na domačem igrišču sre-čal s šibko Stello Azzurro, borovci pa bodo gostovali pri Scoglietto.

SPORED 22. KOLA

Scoglietto - Bor (8.5. ob 15.30 v

Ul. dello Scoglio); Ferroviario B - Inter Milje; Don Bosco B - Don Bosco A; Alabarda - Preventire; Ferroviario A - Inter 1904; Sokol - Stella Azzurra (8.5. ob 15.00 v Na-brežini).

»PROPAGANDA«

Borovci bodo že danes igrali tek-mo proti Ricreatorju, medtem ko bodo Kontovelci igrali doma proti solidnemu Ferroviariu. Po našem mnenju imajo »plavi« nekaj možno-sti za uspeh, za Kontovelce pa bo naloga težja.

SPORED 23. KOLA

Inter 1904 - Don Bosco A; Ferro-viario - Kontovel (9.5. ob 8.30 v Miramarskem drevoredu); Ricrea-tori - Bor (danes ob 17.30 v UL Pa-dovan); SGT - Saba; Don Bosco B - GMT; Servolana - Libertas.

»TURNIR SPITFIRE«

Društvi Libertas in Barcolana sta z združenimi silami priredili 1. tur-nir »Spitfire«, za igralce, ki so le-tos nastopili v prvenstvu naraščaj-nikov. Poleg prirediteljev bosta na turnirju sodelovali še naraščajniški moštvi Bora in Jadrana.

SPORED 1. KOLA

Barcolana - Jadran (8.5. ob 15.30 na Vrldski cesti); Libertas - Bor (8.5. ob 17.00 na Vrldski cesti). Cancia

Jugoslavija balkanski prvak

ISTANBUL — Jugoslavija je os-vojila prvo mesto na letošnjem bal-kanskem košarkarskem prvenstvu.

Jugoslovani so v včerajšnji zad-nji in odločilni tekmi premagali še Turčijo s 85:75 (50:36).

Najboljši strelac v jugoslovanskih vrstah je bil Beneček (26), dobre pa je igral tudi Vilfan (16).

V drugi tekmi zadnjega kola pa je Romunija premagala Grčijo s 102:93 (50:38).

KONČNA LESTVICA

1. Jugoslavija; 2. Turčija; 3. Bol-garija; 4. 4. Romunija; 2. 5. Gr-čija 0. (n.b.).

Dado Lombardi ni več trener tržaškega prvoligaša

Tržaški košarkarski prvoligaški klub je včeraj uradno sporočil, da Gianfranco »Dado« Lombardi ni več trener tržaškega moštva.

Lombardi je bil med najzasluž-

ODBOJKA

TURNIR POIMENOVANJA V TRSTU

Pri dekletih v finalu Slomšek in Prešeren

Tretje mesto je osvojil Zois (pred Stefanom)

Na stadionu »1. maj« v Trstu je bil včeraj drugi del odbojarskega turnirja dijakov slovenskih višjih šol, ki ga prireja zavod za industri-jo in obrt ob priliki svojega poime-novanja. Na sporedu je bil namreč prvi del ženskega turnirja, v ka-terem so dosegli te izide:

POLFINALE

Zois - Stefan 2:0 (15:1, 15:2)

Prešeren - Slomšek 2:1

(15:10, 2:15, 15:8)

MALI FINALE ZA 3. MESTO

Slomšek - Stefan 2:0 (15:0, 15:2)

Ze izidi sami kažejo, da so tudi v ženskem delu turnirja nastopile sesterke, ki sodijo v dva dokaj različna kakovostna razreda. Med-tem ko so predstavnice Stefana v glavnem še začetnice v tej igri, pa

so predstavnice ostalih treh ekip pokazale že dokajšnje znanje od-bojke in temu primerna je bila tudi njihova igra.

Zois zaradi šibkosti nasprotnic sicer v polfinalu ni mogel pokazati vseh svojih sposobnosti, kljub temu pa lahko rečemo, da je glavni fa-vorit za končno zmago.

Najbolj zanimivo je bilo srečanje med Slomškom in Prešernom, ki je sicer potekalo v znamenju premoci-licek, vendar pa so te v drugem nizu nerazumljivo popustile in proti razigranemu Slomšku nikakor niso mogle najti pravega orožja. V tret-tem nizu pa je Prešeren spet vzpo-stavil razmerje sil iz prvega seta in si je tako skupno z Zoisom pri-boril vstop v veliki finale, v ka-terem se bosta sesterki (v soboto zjutraj ob 8. uri) potegovali za končno prvo mesto.

Mali finale za 3. mesto pa se je odvijal praktično ob popolni pre-moci učiteljskinc, ki so igrali le a četrtinsko močjo, a so kljub temu izgubile le dve točki.

Sesterke so nastopile v takih po-stavah:

ZOIS: Slavec, Vidali, Legiša, Ben-čina, Grigić, Klemše, Smoljak, Ko-šuta, Lenz, Maver, Stopper.

STEFAN: Pečenik, Petaros, V. in R. Gulić, Zobec, Terčon, Klabjan, Čok.

SLOMŠEK: L. in A. Krizmančič, Pertot, Pavlina, Gruden, Malalan, Stopper, Klemše.

PREŠEREN: Cergoli, Kocjančič, Žerjal, Maver, Pečenik, Ota, Per-tot, Milič, Škabar, Hrovatin.

V soboto zjutraj (ob 9.30) bodo odigrali tudi finalno tekmo moškega dela turnirja.

TOTIP

1. — prvi	1	1
2. — prvi	1	X
3. — prvi	1	2
4. — prvi	1	X
5. — prvi	1	X
6. — prvi	1	X
7. — prvi	1	X
8. — prvi	1	X
9. — prvi	1	X
10. — prvi	1	X

Danes igra za vas

Bruno Rupel

Bruno Rupel (r. 12. 9. 1942) je po-znan zamejski športni delavec, iz-vedenec za nogomet, o katerem piše tudi za naš dnevnik. Sicer pa se je tudi aktivno bavil s tem športom, ko je kot mladenič nastopal pri Ede-ri, kajti na Krasu ni bilo nobenega slovenskega kluba.

Kdaj pa je začel s pisanjem nogo-metnih kronik? To je bilo leta 1962, ko so se na Proseku srečali mladinci iz tega kraja in Ricmanj. Bila je

pobuda, da je Rupel prijel za pero in odlele nepretrgoma sledi zamej-skemu nogometu, o njem piše in raz-mišlja. Zaradi tega smo ga tudi vprašali, kaj misli o sedanjem sta-nju v našem nogometu. Dejal je, da je zadnje čase občuten padec v kvaliteti in tudi množičnosti, zato ne bi bilo napak, da bi združili nogo-metaše v dve ali tri ekipe, ki bi do-stojno zastopale slovenski nogo-met. Veliko pozornosti pa je treba posvečati mladincem, kajti oni so naša bodočnost. Skratka, sesti za mizo in brez kampanizmov razmis-ljati o združevanju.

Totocalcio

Avellino - Cagliari	X 1
Bologna - Inter	1
Como - Cesena	X 2
Florentina - Udinese	1 X
Genoa - Catanzaro	1
Juventus - Napoli	1
Milan - Torino	X 1
Roma - Ascoli	1
Cavese - Bari	X 2
Perugia - Varese	X
Reggina - Sampdoria	X
Parma - Monza	X
Triestina - Modena	X 1

Peterson zadovoljen, Skansi pa ni razočaran

Billy je letošnji italijanski košar-karski državni prvak.

Milančani so namreč tudi v dru-gi finalni tekmi premagali mo-stvo Scavolinijev iz Pesara in tako osvojili svoj 20. naslov najboljšega v Italiji.

Po srečanju je bilo veselje doma-čih navijačev (več kot 10.000) ne-popolno.

Se posebno vesel je bil emali tre-ner Dan Peterson, ki je po tekmi izjavil: »Moj Billy, ki je tokrat osvojil državni naslov, je najboljši moštvo, ki sem ga kdajkoli treni-ral. Ponosen sem nad temi igralci.«</

FALKLANDSKA KRIZA V OSPREDJU POGOVOROV NA ZASEDANJU «EVROGRUPE» NATO V BRUSLJU

Zahodni zavezniki niso več pripravljeni brezpogojno podpirati londonske vlade

Britanski obrambni minister Nott baje zahteval pomoč od ameriškega kolega Weinbergerja - Oklevanje italijanskega ministra Lagoria

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
BRUSELJ — Falklandska kriza dobiva za severnoatlantsko zaveznost čedalje bolj vzemirne razsežnosti, sledi za zakulisja razprava med britanskimi ministri, ki so se zbrali v Bruslju, da bi razpravljali o srednje- in dolgoročnih strateških in oboroževalnih načrtih, zaradi naraščajočih sovražnosti med Argentino in Veliko Britanijo pa so večino časa posvetili debati o Malinskih tihotapljenjih, ki so v vojno vmešana ena od članic pakta, zadevi ne dajati prevelikega pomena. Vojaske krugi so šli še dalje, zatrjujoč da je vojna navezovanje dobrodošlo preizkušnjo dejanske sposobnosti britanske ladje, vsekakor bolj učinkovito kot vnaprejšnji programirani maneuri. Toda, odkar so se spopadi razmahili, posebej se potem, ko se je vojna sreča spremenila (kopiranje britanskega rusilca «Sheffield»), zasledjenost v navotiskih krugih narašča. Šef vojaškega odbora

NATO, ameriški admiral Robert Falls je — denimo — zavito izjavil, da bo britansko ladjeje prišlo v domačo luke precej bolj izveževano kot je bilo doslej, a potrebno je, da se vrne v dobrem stanju, torej brez večjih izgub. In prav nevarnost povratka v manjšem številu, kot so računali navotiski izvedenci, je sprožila mrzlična razmišljanja, kaj se da. O tem priča predsednični sestanek med britanskim obrambnim ministrom Johnom Nottom in washingtonskim predstavnikom Casparjem Weinbergerjem, kjer je bilo menda govora o ameriški neposredni pomoči Veliki Britaniji, in sicer od dobavljanja rezervnih delov za letala «charrier» do transporta opreme s «C-5». John Nott je bil na današnji tiskovni konferenci kar se da zadržan in je svoj daljši pogovor z Weinbergerjem skušal prikazati kot načelno politično razpravo in ne dialog o pomoči ene zaveznice drugi. Britanski obrambni minister je ob tem dejal, da ima njegova dežela na območju spopadov 30 vojaških ladij in 45 trgovskih plovil, kar zadostuje za logistične naloge, dopušča pa je možnost ameriške pomoči, ob vztrajanju, da z Weinbergerjem

Ameriški obrambni minister Wienberger (levo) z ambasadorjem ZDA pri NATO ob prihodu v Bruselj (telefoto AP)

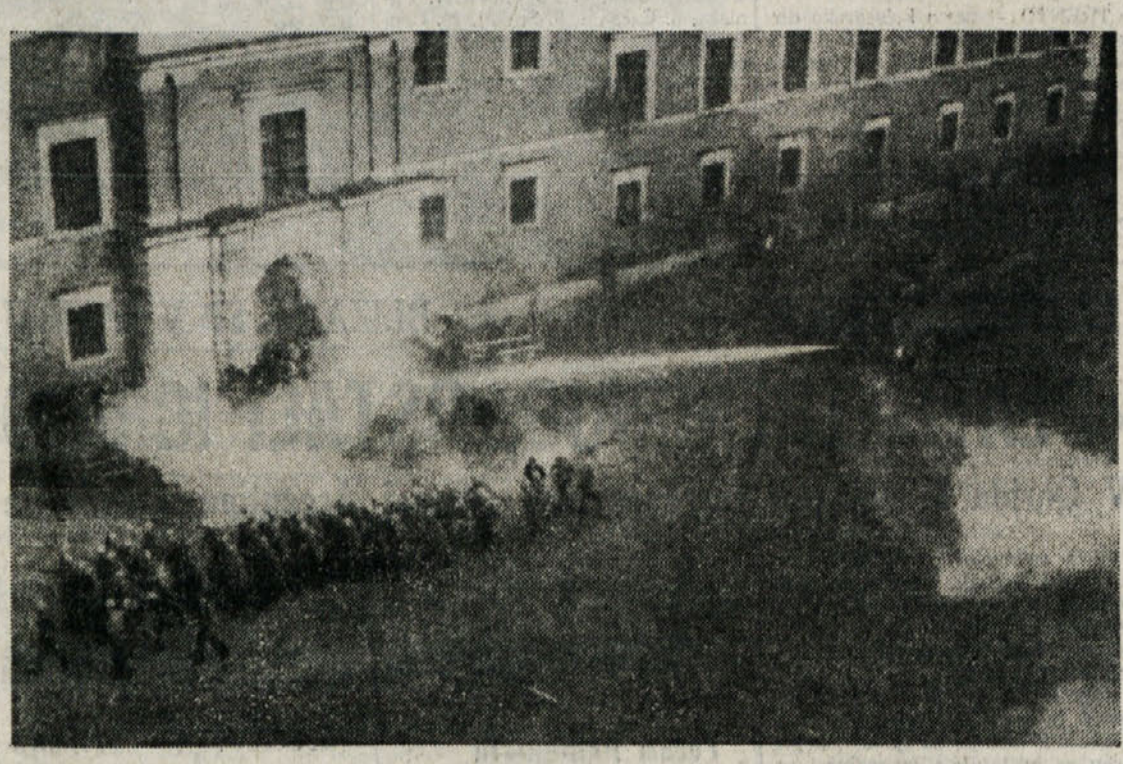
mista govorila o «podrobnostih». Drugo pomembno srečanje je John Nott imel z italijanskim obrambnim ministrom Lagorim, ki predseduje brusselskemu srečanju; iz neuradnih krogov je slišati, da je rimski minister potožil, da je Italija v receptu med obveznostmi v NATO, ki ji narekujejo solidarnost z Veliko Britanijo, ter «stoletnimi krmi» vezmi z Argentino (okoli 40 odstotkov Argentincev je italijanskega porekla). Za sedaj ni jasnih znamenj, da se italijanska vlada nagiba k umiku trgovinskih sankcij proti Buenos Airesu, za kaj takega je potrebno počakati na nedeljsko srečanje zunanjih ministrov zahodnoevropske deseterice. Jasno pa je, da zahodnoevropske članice navotiskega zaveznika niso več tolikanj zagreje za brezpogojno solidarnost z Londonom in da pritiskajo na Margaret Thatcherjevo, naj omeji spopade in prične pogajanja za mirno rešitev spora o Malinskih otocih. Talska je »redca niti, ki preprečuje komunikacijo med zahodnoevropskimi obrambnimi ministri v okviru tako imenovane «evrogrupe» (v njej ni Francije in Islandije). Namesto da bi se ministri pogovarjali — kot je bilo predvideno — o standardizaciji vojaške opreme in podobnem, se je na političnem sedežu pakta razveljavila razprava o Malinskih otocih, te krize za navotisko zaveznost. Debatu je za kompromisna odstopanja Johna Notta, ki se je raje pogovarjal s Casparjem Weinbergerjem (kar je gotovo med elementi v prid tezi o ameriški pomoči britanskemu ladjeju) in prvič doslej je «evrogrupa» zaključila sestanek, ne da bi izdala tiskovno sporočilo. Ministri so namreč želeli počakati na britansko mnenje, kajti v komunikaciji je med drugimi tudi odstop, v katerem se zahodnoevropske članice pakta zavzemajo, da je potrebno preprečiti vsakršno agresijo ali zasedbo ozemlja s silo, poleg tega pa so poudarili nujnost reševanja malinskih otokov s pogajanjem, ki bi bila sprejemljiva za obe strani in bi temeljila na resoluciji varnostnega sveta OZN št. 502. Stednje so zahtevali Britanci, da mnenje «evrogrupe» ne bi bilo videti preveč nepravilno. Začetek včerajšnje razprave v krogu štirinastice (vse članice pakta razen Francije) kaže, da Velika Britanija skuša igrati na karti nevarnosti razmaha sovražnosti o kolikoli Malinove ter posebej poudarja vlogo Sovjetske zveze pri pomoči Argentini. Takšen maneuer Johna Notta naj bi omogočil strniti zaveznike v prid Britanije, a kljub temu je neuradno slišati, da zahodnoevropske članice pakta niso pripravljene Londonu podpisati prazne mermice.

BOZO MAŠANOVIC

POLJSKA SREDSTVA OBVEŠČANJA SE NA ŠIROKO SPRAŠUJEJO O VZROKIH NEREDOV

Za zadnjimi majskimi neredi se mogoče skrivajo zagovorniki trde roke iz PZDP

Z izzvanimi nasilnimi demonstracijami naj bi vsaj začasno prekinili začeto pot k normalizaciji - Tisk tokrat ne obtožuje aktivistov Solidarnosti in imperialističnih sil

VARSAVA — Poljska sredstva množičnega obveščanja so v teh dneh z vrsto komentarjev ocenila najnovejšo majsko nemire, ki po zadnjih vesteh niso zajeli samo Varšave in baltskih mest, ampak se z večjo ali manjšo silovitostjo razširili po vsej državi. Komentarji seveda ostro obsodijo organizatorje in udeležence teh nemirov, vendar, in prav to je najbolj zanimivo, se izogibajo vsakega odkritega obtoževanja aktivistov Solidarnosti. Poljski tisk tokrat tudi ne omenja tujih imperialističnih sil, ki so bile doslej vedno glavni krivec za gospodarske in družbene težave poljske države. Vztraja pa na stališču, da so demokratične reforme edina alternativa sedanjim razmeram v državi. Komentarji obtem ugotavljajo, da je bilo sicer pričakovati, da se bo mladina in inteligenca najtežje sprijaznila z izrednim stanjem, vendar je izbruh neredov kljub temu pretresel poljsko javnost. In to se posebej zaradi dveh dejstev: obsega in silovitosti demonstracij ter vloge, ki so jo imeli mladi ljudje predvsem srednješolci in študenti. Vodilni poljski sociolog Szczepanski je na primer ob tem ugotovil, da se je del državljanov in mladine odločil za konfrontacijo. Obenem pa je tudi izjavil, da je treba pri tem ločevati to opozicijo, ki se je morda izoblikovala zunaj sindikata Solidarnost, od najbolj množičnega dela tega suspendiranega sindikata. V milijonih ljudeh, ki so se priključili Solidarnosti, je po njegovem obstajala predvsem želja, da se upošteva družbena pravičnost, spoštovanje človekovega dostojanstva in udeležba prebivalstva pri odločanju o javnih zadevah. Torej gre le za zahteve, ki so podlaga socializmu. Poljski tisk in Szczepanski na tej podlagi posredno in neposredno opozarjata na nevarnost rešitev, ki jih predlagajo zagovorniki čvrste roke. Le-ti se namreč še naprej odločno upirajo politiki poravnave in sporazumevanja, ki bi lahko obnovila narodno enotnost. Ta stališča, ki vsaj posredno potrjujejo tezo, da so imele pomembno vlogo pri izzivanju nemirov 3. maja tudi tiste sile, ki obtožujejo generala Jaruzelskega, da se je prekasno odločil za izredno stanje in da je nato tudi premislil izjava. Struza «trdnih» v poljski združenih delavskih partijah mu je seveda še posebej zamerila, da je uklenil policijsko uro in osvojeval večje število intervjuancev. Na sliki (telefoto AP), kakršnih so včeraj več posredovale tiskovne agencije o neredih 3. maja v raznih mestih Poljske, spona med demonstranti in policijo v Gdansk.

MED RAZBITINAMI LETALA NAJ BI ODKRILI KOSE SOVJETSKIH RAKET

V Teheranu «z novimi dokazi» dolžijo Iračane smrti alžirskega zunanjega ministra Benjahje

Osupljivi podatki iraških oblasti o žrtvah v zadnji iraški ofenzivi

BAGDAD, TEHERAN — Medtem ko v Bagdadu uradno sploh niso komentirali iraških trditev, da je Irak vpleten v letalsko nesrečo ob iraško-turški meji, v kateri je izgubljen alžirski zunanji minister Mohamed Benjahje, je včeraj iraška tiskovna agencija IRNA objavila vest, v kateri je rečeno, da so iraško letalo sestrelile rakete sovjetske izdelave. Šef iraške preiskovalne komisije polkovnik Forqani je izjavil, da so na kraju strmoglavljenja med razbitinami letala našli tudi nekaj kosov rakete s sovjetskimi napisi. Rakete naj bi izstrelili iz dveh iraških letal in obdesedeno zlomili Benjahjevo letalo na dva dela. Rep letala so namreč našli kar pet kilometrov daleč od trupa.

sili tridnevno žalovanje. V Teheranu trdijo, da so Iračani hoteli namerno ubiti prijatelja iraanskega ljudstva. Bagdadsko vlado obtožujejo tudi «agresije in vojnohuskašja» in da bi ji torej morale neuvrščene države odpovedati organizacijo prihodnjega zasedanja neuvrščenih, ki bi moralo biti septembra v Iraku. Kmalu naj bi objavili tudi magnetofonski posnetek pogovorov med alžirskim letalom in kontrolnim stolpom v Tabrizu, ki naj bi, po mnenju Homenijeve vlade, neizpodbitno dokazal, da sta letala sestrelila dva iraška lovca. Tragičen konec alžirskega zunanjega ministra, ki je v Teheranu potoval prav zato, da bi vzpostavil premirje med sptima državama na Srednjem vzhodu, ni odmaknil pozornosti političnih onozvalcev z iransko-iraškega bojišča. V poročilu poveljnika iraških oboroženih sil je rečeno, da je iranska ofenziva doživela popoln polom. V spopadih naj bi umrlo kar 21.788 iraških vojakov in le 621 Irancanov. Obenem naj bi iračani uničili 140 sovražniških tankov in jih izgubili le 38. Precej izgub naj bi utrpelo tudi iraško letalstvo.

Ni dvoma, da gre za dokaj naplrmjene številke, ki služijo predvsem v propagandne namene, a je obenem tudi res, da je po začetni prodornosti nova iranska ofenziva doživela zastoj. V Teheranu so sicer včeraj sporočili, da so njihove sile obkolile obmejno iraško mesto Fakkeh, ki je eno izmed najpomembnejših prometnih zvez v deželi Dezful. Teheranski radio poroča, da so 706 iraških vojakov že ujeli, ostalim pa prepeličili beg. Letalstvo naj bi obenem uničilo trinajst sovražniških oklopnih vozil in povzročilo težke izgube. V istem radijskem poročilu je tudi rečeno, da sta nočni ofenzivi omogočili iraški vojski, da je za «več kilometrov» prebila iraško fronto. V isti akciji na naj bi Iračani včeraj sestrelili eno iraško letalo.

tihotapili v velikih količinah iz Evrope in z Bliznjega vzhoda prek podjetja s predela Cipra, ki ga nadzoruje turške oblasti. Načelnik carine iz Famaguste je baje izginil.

Wiesenthal na sledi zločincu Mengeleju
DUNAJ — Ravnatelj židovskega dokumentacijskega centra Simon Wiesenthal je baje spet našel sled za

Nov kovanec za 500 lir
RIM — Po večkratnih odložitvah se zdi, da bo vendar konec meseča v obtohu nov «dobravni» kovanec po 500 lir. Kovanec, ki bo imel obod iz drugačne zlitine (in zato drugačne barve) od sredine, bo imel na eni strani vgravirano sliko Kvirinala, na drugi na žanjski obraz, ki ponazarja Italijo. Po polno novost in svojevrsno posebnost bo predstavljal tudi napis «500 lire» v Braillovi pisavi, tako da ga bodo mogli zaznati tudi slepci.

Sodelovanje Kopa s pobratenimi mesti

KOPER — Raznoretne prijateljske vezi, ki so se skale med medsebojno pobratenimi občinami Jajce, Nikšić, Prilep, Valjevo, Zadar in Koper naj bi letos dobiele novo vsebino. Od kulturnega, športnega in sodelovanja bolj na politični ravni naj bi namreč prešli tudi k gospodarskemu. To sodelovanje je za enkrat pričelo, čeprav je po ocenah poznavalec gospodarstev v vseh občinah struktura le-teh taka, da omogoča razne oblike sodelovanja med organizacijami združenega dela. Zato bi se med seboj še bolj ali pa sploh spoznali bodo v Koperu od 14. do 19. maja organizirali prvi sejem gospodarstva pobratenih mest oziroma občin. Z sodelovanjem na sejm se je prijavilo že več deset organizacij iz vseh pobratenih občin, več organizacij združenega dela iz vseh pobratenih občin z obale in Krana. Sejem naj bi postal trajna oblika sodelovanja med pobratenimi občinami. K temu pa bi privabili še druge pobratine, saj so občine vsake zase pobratene še z nekaterimi drugimi mesti v Jugoslaviji in v tujini. Kopranci bodo na primer kot prireditelji prvega takega sejma k sodelovanju povabili tudi Slavoniki, Brod, Ferraro, Milje in Dolino. Organizacijski odbor za pripravo sejma pobratenih mest je danes obravnaval potek priprave na sejem in opredelil, kako bodo polegale številne vzporedne prireditve.

DUSAN GRČA

PRIMORSKE VESTI

V KOPRU SE NADALJUJE PROCES PROTI SILVU MORGANU

Dramatično obnavljanje dogodkov petih umorov v vasi Grintovec

KOPER — V nadaljevanju obravnav proti Silvu Morganu obdolženemu petkratnega surovega umora so v sredo popoldne in včeraj na koprskem temeljnem sodišču nadaljevali z zasliševanjem prič, ki so že v veliki meri osvetlile ozadje krvavega dogodka v vasi Grintovec. Za marksistkega zaslišane pa velja ugotovitev, da mu je od dogodka, oziroma od zaslišanja v preiskovalnem postopku do zaslišanja na glavni obravnavi močno «opešal spomin». Večkrat se namreč priče izgovarjajo, da se dozdoklen ne spominjajo dobro, da so bili zmedeni itd., vendar to za zdaj ne otevi poteka obravnave, ki jo natanko in taktično vodi sodnik Branko Masleša. Iz pripovedovanja prič, bi lahko sestavili naslednji opis poteka dogodka v vseh nad Koprom 3. decembra lani. Popoldan ob 16.30 uri je bil Silvo Morgan še povsem miren pri svoji sestri Zvezi Hrvatini

URADNA PROSLAVA NA RIMSKEM KAPITOLU

Ob stoletnici G. Amendole

Novi «Tarzan» v središču pozornosti

NAIROBI — Odkar so ga 2. maja pripeljali v bolnišnično kenijskega mesteca Homa Bay ob Viktorijinem jezeru, buri domišljijo v javnosti: ali gre za človeka podobno opico — ali pa za opico podobnega človeka? Direktor kenijskega muzeja, svetovno znani antropolog dr. Leakey, ki je na temelju številnih odkritih kostij postavil v svojih knjigah tezo o Afriki kot zibelki pračloveka, za zdaj še ni dal svoje ocene. Toda vse bolj prevladuje mišljenje, da je odkriti «divji mož», iz kenijske gošče najbrž nekakšen Maugli zapuščen in v džungli odrasajoči človek. «Divjejo moža» so odkrili oglati v goščavi pri Viktorijinem jezeru in ga odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer se ga je oprjel vzdevek «John». Star naj bi bil po približni oceni kakih 26 ali 27 let, vendar pa doslej ni mogel o sebi še ničesar povedati, ker samo renči ali spušča težko razumljive enozložnice, kadar se, mu zahoče hrane ali pijače. Nekateri pravijo, da so te enozložnice podobne jeziku lokalnega ljudstva. Najraje ima surovo meso, zelenjavo ne mara, medtem ko banane pospravlja, ne da bi jih olupil. Ujgovo obnašanje je v mnogem podobno opicemu, saj, denimo, ne sedi, ampak čepi in najbolj varno se počuti v zelenju okrog bolnišnice. Po izgledu je sicer bolj človeški, razen dolgih krempljev, ki so se mu razvili na nogah in rokah. Glede na to, da je, pije in se obnaša podobno kot opice, so nekateri menili, da gre za primata, človeku podobno opico. Toda zdravnik, ki se ukvarja z njim, pravi, da gre po vsej priliki za duševno zaostalega človeka, ki so ga bili zapustili njegovi sorodniki in je med dolgim prebivanjem v goščavi razvil opičje navade. V vsakem primeru pa je ta Maugli iz kenijske džungle zelo zanimiv za znanstvenike, ki pravijo, da ga bodo še podrobneje proučevali.

RIM — Ob prisotnosti najvišjih državnih oblasti in zastopnikov demokratičnih strank je bila včeraj na Kapitolu spominska slovesnost ob stoletnici rojstva liberalnega politika Giovannija Amendole, ki je umrl leta 1926 v izgnanstvu v Franciji za posledicami poškodb, ki so mu jih bile prizadejale fašistične škvadre. Pokojnikove politične zasluge in napake (bil je pobudnik prepustitve parlamenta fašistom) sta orisala predsednik vlade Spadolini in slavni govornik, senator Leo Valiani. Rimski župan Vetere pa je v svojem pozdravu naglasil Amendolovo zavezništvo za temeljno zaveznitvo med velikim demokratičnim silami, vključno z delavskimi in kmečkim strankami. Na sliki: ob leve vršilec dolžnost tajnika PRI Blasini, tajnik PSI Craxi, predsednica poslanske zbornice Jottičeva in predsednik republike Pertini.

Ribja ričola - Tartufi
Ribe - Jastogi
Rarogi - Morski pajki
Škampi - Školjke

VABIMO VAS V
RESTAURANT
Pavel-Piran
TEL. 066/37-619
PIRAN - Prešernovo nabrežje
(le nekaj korakov od morja)
Solidna postrežba
zmerne cene

PRIMORSKI DNEVNİK

7. maja 1982

Stran 6